

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

Analysis of Cooperative Activities of Rattaphum Agricultural Cooperative Ltd., Amphur Rattaphum Changwad Songkhla to Rural Development

โดย

นางสาวอนงค์ ชำนิธุระการ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสุด

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 27... มีนาคม พ.ศ. 2533

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือกกัญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์ไพศาล วรอุไร)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์ณสันทน์ หงษ์ทรงเกียรติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารที่ตรงที่มีการนำไปใช้

1530
2532

บัญชาพิเศษ

เรื่อง

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรัทตะภูมิ จำกัด
อำเภอรัทตะภูมิ จังหวัดสงขลา กับการพัฒนาชนบท

Analysis of Cooperative Activities of Rattaphum
Agricultural Cooperative Ltd., Amphure Rattaphum
Changwad Songkhla to Rural Development

T096362

โดย

นางสาวอนงค์ ชำนิชระการ

ปพ.
๑153ว
๒533

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 96362
วันเดือนปี..... - 3 JUN 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษานุกร เกษตร)

พ.ศ. 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด
กับการพัฒนาชนบท

โดย : นางสาวอนงค์ ชำนิชธุระการ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก: พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือคกานูจนะ)

.....๒...../.....๓...../.....๓.....

สหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด ตั้งขึ้นในหมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยดำเนินการตามหลักของสหกรณ์โดยทั่วไป โดยมีการจัดหาและให้บริการแก่สมาชิกในด้านการผลิตทางการเกษตร การนำสินค้าที่จำเป็นในการบริโภคมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก นอกจากนี้สหกรณ์จะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของเกษตรกรและยังทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับฝากเงิน เพื่อฝึกให้สมาชิกรู้จักการออม และยังมีโครงการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก นับว่ามีส่วนช่วยก่อให้เกิดการกินคืออยู่ดีของเกษตรกรในชนบทด้วย วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ขนาดกลาง ว่ามีการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงไร โดยมีการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องและแนวโน้มของสหกรณ์ในอนาคตว่าควรเป็นอย่างไร และมีบทบาทในการพัฒนาชนบทอย่างไรบ้าง ผลที่ได้ออกมาจะทำให้รู้ว่าสหกรณ์ ควรจะแก้ไขปรับปรุงในธุรกิจใดบ้าง เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว

จากผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด มีการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสภาพคล่องของสหกรณ์ กับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ขนาดเดียวกันและอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ผลปรากฏว่า มีอัตราส่วนกำไรสุทธิที่สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน ส่วนอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์มีอัตราส่วนสูงกว่ามาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกันและมีขนาดเดียวกันซึ่งแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เห็นถึงการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน นอกจากนั้นก็มีค่าอัตราส่วนต่ำกว่ามาตรฐานทั้งสิ้น ส่วนค่าแนวโน้มของสหกรณ์ในการดำเนินงานในอนาคต ปรากฏว่าทรัพย์สินทั้งหมด ทุน หนี้สิน รายจ่าย รายได้ และกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น ในด้านธุรกิจของสหกรณ์ธุรกิจที่สามารถทำรายได้ให้แก่สหกรณ์มาก คือ ธุรกิจเครดิต ในด้านจำนวนสมาชิกของสหกรณ์มีจำนวนลดลงทุกปี สาเหตุมาจากสมาชิกลาออกย้ายออกนอกเขตสหกรณ์และการเสียชีวิตของสมาชิก สำหรับบทบาทของสหกรณ์กับการพัฒนาชนบทนั้น สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม ใ้ค่าเงินโครงการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรตลอดจนถึงที่จำเป็นมาจำหน่ายในราคายุติธรรมและส่งเสริมเผยแพร่วิชาการ เกษตรแผนใหม่ให้แก่สมาชิก ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกมีการปรับปรุงเทคนิควิธีการที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่จะส่งผลให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้นกว่าเดิม

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของสหกรณ์นั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับด้านการจัดการและการวางแผนการดำเนินงานซึ่งสหกรณ์ควรกำหนดแผนงานระยะยาวเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสามารถแก้ไขปัญหาค่าเงินที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา ส่วนการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องระดมเงินฝากให้มากขึ้น เพราะเงินที่กู้จาก ธกส. และชุมนุมสหกรณ์ได้นั้นไม่เพียงพอกับความต้องการ เงินกู้ของสมาชิก ในด้านธุรกิจการซื้อสหกรณ์มีลูกหนี้การค้าค้างชำระเงินกู้มาก สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ เห็นว่าในคานสมาชิกสหกรณ์ต้องเข้มแข็งและแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับเรื่องหลักการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ให้สมาชิกเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสมาชิก ในการร่วมมือกันพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จะเห็นได้ว่าสหกรณ์จะประสบผลสำเร็จได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับสหกรณ์เอง คือ เจ้าหน้าที่และยังขึ้นอยู่กับสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของสหกรณ์ ทั้งนี้ทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมมือกันในการบริหารสหกรณ์ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และเป็นผู้เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม และสุดท้ายผลประโยชน์ก็จะตกมายังสมาชิกทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาในการให้คำแนะนำ พร้อมกับความช่วยเหลือ จากท่านอาจารย์เสาวคนธ์ เลือกกกาญจนะ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และท่านอาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง กับท่านอาจารย์ไพศาล วรอุไร กรรมการปัญหาพิเศษเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไข นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังได้รับความช่วยเหลือด้านข้อมูลเป็นอย่างดี จากฝ่ายจัดการ ของสหกรณ์การเกษตร- รัศมี จำกัด อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา และสำนักงานฝ่ายปกครอง อำเภอรัศมี จังหวัดสงขลา และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือมาตั้งแต่ต้น พระคุณิคามารคา มุณินิธิจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์ และคุณเกษม ชำนิธุระการ ที่ให้ความช่วยเหลือในค่านเงินทุน จนข้าพเจ้าสามารถบรรลุสมดังเป้าหมาย ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

อนงค์ ชำนิธุระการ

มีนาคม 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ในปัจจุบันปัญหาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรได้รับ คือ เมื่อได้ผลผลิตออกมาแล้วไม่สามารถจำหน่ายให้ไ้ราคาดี เพื่อให้คุ้มกับเงินทุนที่ได้เสียไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในเรื่องของพ่อค้าคนกลาง ซึ่งทำให้เกิดความยุ่งยากหลายประการ แต่ที่สำคัญก็คือ เกษตรกรไม่มีโอกาสจะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้เห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการให้การศึกษานี้ถูกต้อง และเหมาะสมคือ "การสหกรณ์" ซึ่งถือว่าเป็นองค์การหรือสถาบันชนิดหนึ่งที่มีลักษณะทางสังคม คือเป็นการรวมคนเข้าเป็นกลุ่มเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกษตรกรส่วนมากโดยเฉพาะในชนบทยังขาดข่าวสารการตลาดและยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางและนายทุนเป็นอย่างมาก ซึ่งก็มีเพียงสหกรณ์เท่านั้นที่พอจะเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้โดยการเข้าไปให้บริการแก่เกษตรกรในเรื่องของเงินทุน การช่วยจำหน่ายผลผลิตและการนำเอาปัจจัยการผลิตรวมทั้งสินค้าที่เกษตรกรต้องการมาจำหน่าย การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ซึ่งสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด นับเป็นสหกรณ์การเกษตรที่ให้บริการค่านี้อย่างเป็นสหกรณ์ที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงได้ศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ระหว่าง พ.ศ. 2527 - 2532 เพื่อศึกษาถึงความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์ ว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ตรงกับเป้าหมายและนโยบายต่อไป

อนงค์ ชำนิฐระการ

มีนาคม 2533

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(๒)
สารบัญภาพ	(๓)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	3
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ขอบเขตของการศึกษา	8
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 การทรวจเอกสาร	10
สภาพทั่วไปของอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา	13
ประวัติของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด	19
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด	20
ปีปัจจุบัน (พ.ศ. 2532)	20
บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงาน	32
การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง	37
การวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มในการดำเนินงาน	47
บทบาทของสหกรณ์ฯ กับการพัฒนาชนบท	65
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและขอเสนอแนะ	66
เอกสารอ้างอิง	72
ภาคผนวก	73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด ปี 2527 - 2532	35
2	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	37
3	อัตราหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	39
4	อัตราส่วนการเป็นหนี้ของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	40
5	อัตราส่วนประสิทธิภาพของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	41
6	อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตร วิฤตภูมิ จำกัด	43
7	อัตราส่วนผลกำไรของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	44
8	อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	46
9	สินทรัพย์ทั้งหมดต่อหนี้สินทั้งหมดของสหกรณ์การเกษตรวิฤตภูมิ จำกัด	47
10	ทรัพย์สินและแนวโน้มของทรัพย์สิน ปี 2527 - 2537	48
11	ทุนและแนวโน้มของทุนปี 2527 - 2537	51
12	หนี้สินและแนวโน้มของหนี้สิน ปี 2527 - 2537	54
13	รายได้และแนวโน้มของรายได้ ปี 2527 - 2537	57
14	รายจ่ายและแนวโน้มของรายจ่าย ปี 2527 - 2537	60
15	กำไรสุทธิและแนวโน้มของกำไรสุทธิ ปี 2527 - 2537	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1		หน้า
1	ทรัพย์สินทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของ ทรัพย์สิน ปี 2527-2537	49
2	ทุนทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของทุน ปี 2527-2537	52
3	หนี้สินทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของหนี้สิน ปี 2527-2537	55
4	รายได้ทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของราย ได้ ปี 2527-2537	58
5	รายจ่ายทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของราย จ่าย ปี 2527-2537	61
6	กำไรสุทธิ ปี 2527-2532 และแนวโน้มของกำไรสุทธิ ปี 2527-2537	64

บทที่ 1

บทนำ

สหกรณ์เป็นระบบ เศรษฐกิจแบบหนึ่ง ที่นับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นทุกปีในยุคเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน เพราะวิธีการนี้มุ่งที่จะให้ทุกคนช่วยตัวเองและช่วยกันรับผิดชอบซึ่งกันและกัน ในอันที่จะจัดความยากจน และช่วยส่งเสริมการกินคืออยู่ที่ของเกษตรกร จึงกล่าวได้ว่าสหกรณ์เป็นวิธีประกอบการทางเศรษฐกิจ ซึ่ง "เดินสายกลาง" อันนับว่าเหมาะสมสำหรับการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงได้รับการส่งเสริม ให้จัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใดส่วนใดของโลก

ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทำการเกษตร เป็นผู้ที่มีความรู้น้อย เพราะขาดแหล่งข้อมูลและข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ รวมถึงขาดการศึกษาเล่าเรียน ยังผลให้การประกอบอาชีพไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุหลักๆ ก็คือ ขาดความรู้ความเข้าใจและเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิต และขาดเงินทุนในการที่จะลงทุน หรือไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตที่ผลิตได้ให้ได้อย่างดี ทั้งนี้เพราะเกษตรกรผู้ผลิตยังคงอาศัยพ่อค้าคนกลางในการจำหน่ายผลผลิต ซึ่งก็ขายได้ในราคาที่ต่ำ แต่ปัจจัยการผลิตต้องซื้อจากพ่อค้าในราคาสูงเมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่าผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มกับการลงทุนหรือแรงงานที่ใส่ไป และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนในชนบท อพยพตัวเองเข้ามาหางานทำในเมืองหลวง ทำให้เกิดปัญหาประชากรในเมืองหนาแน่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ อีกมากมายตามมา เป็นผลให้รัฐบาลต้องเสียดำเนินการใช้จ่ายหรืองบประมาณในการบริหารประเทศเพิ่มขึ้น

จากปัญหาที่เกิดขึ้น สหกรณ์มีส่วนอย่างมากในการช่วยแก้ปัญหาซึ่งจะเห็นได้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ดังจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2527:7)

1. ให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่าย
3. จัดหาตลาดจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
4. รับฝากเงิน
5. จัดบริการและบำรุงที่ดิน
6. ส่งเสริมความรู้ทางการเกษตรแผนใหม่
7. ให้การศึกษาอบรมความรู้ทางสหกรณ์

จากปัญหาของเกษตรกรที่เกิดขึ้น สหกรณ์มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือ
แก้ปัญหาเพื่อให้เกษตรกรมีความอยู่ดีกินดี ไม่ต้องอพยพตัวเองเข้ามาอยู่ในเมือง
สหกรณ์จึงมีส่วนในการช่วยลบลบปัญหาสังคมที่ตามมาได้ในบางส่วน

แต่สหกรณ์จะประสบผลสำเร็จมากน้อยแค่ไหนก็ต้องประกอบด้วยปัจจัยดังนี้
ในด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ต้องมีเพียงพอแก่ความต้องการแหล่ง
เงินทุนที่สำคัญ ได้มาจาก ค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินกู้ยืม เงินช่วยเหลือและกำไรที่สะสม
ไว้ ผู้ดำเนินงานจึงควรประมาณการไว้ว่าจะได้เงินทุนจากไหน และจำนวนเท่าไร ถ้า
ไม่เพียงพอจะหาเพิ่มได้จากแหล่งใด

ในด้านการบริหารธุรกิจ สหกรณ์ต้องมีค่าใช้จ่ายเพียงพอในการดำเนินงาน
ฉะนั้นสหกรณ์ต้องทำธุรกิจให้เพียงพอ จนมีรายได้คุ้มกับรายจ่ายของสหกรณ์

ผู้จัดการสหกรณ์ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในสหกรณ์อย่างแท้จริง ต้องมี
ความสามารถ ซื่อสัตย์ และขยันขันแข็ง สหกรณ์จึงจะดำเนินงานไปได้ด้วยดี

ความต้องการของกลุ่มบุคคลที่จะรวมกลุ่มกันจัดตั้งสหกรณ์ จะต้องมีความ
ต้องการเหมือนกัน และต้องการจะได้สหกรณ์อย่างแท้จริง เลื่อมใสในสหกรณ์อย่างแท้
จริง การจัดตั้งสหกรณ์ก็จะประสบผลสำเร็จ

สรุปแล้วสหกรณ์จะประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับ ความเข้าใจของสมาชิก
เป็นสำคัญ สมาชิกต้องเข้าใจว่า สหกรณ์เป็นของเขาไม่ใช่ของรัฐบาล เมื่อมีปัญหาเกิด
ขึ้น สมาชิกต้องช่วยกันแก้ปัญหา ก่อน ถ้าคิดชัดจริงๆ จึงค่อยเป็นเรื่องที่ต้องขอความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยเหลือจากภายนอกออกไป ถ้าสมาชิกไม่เข้าใจ และไม่รักก็ต่อสหกรณ์รวมทั้งยังขาด
อุดมการณ์แล้วสหกรณ์ก็ไม่รอด

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ปัจจุบันประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยนี้มีประชากร
ส่วนใหญ่อยู่ในชนบท โดยประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก และเป็นผู้มีฐานะค้ำ
ทางเศรษฐกิจ การศึกษาและสังคม อีกทั้งได้รับความเดือดร้อนในเรื่องการครองชีพ
ค้ำ เพราะราคาสินค้าต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคมีราคาสูง ซึ่งเหตุการณ์
เช่นนี้เป็นผลมาจากการแสวงหากำไรของพ่อค้าคนกลางนั่นเอง ถ้าหากไม่มีการแก้ไข
อย่างรีบด่วนและถูกต้องแล้วจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่ง
คั่งของชาติเป็นอย่างมาก จึงนับว่าเป็นภาระที่สำคัญของรัฐบาลในการทำให้ประชาชน
อยู่ดีกินดีมีการศึกษา และมีหลานามัยสมบูรณ์อันเป็นรากฐานของสิ่งที่จะนำมาซึ่งความ
เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน

วิธีการทางสหกรณ์นับเป็นวิธีที่ดีในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพราะสหกรณ์
มิได้มุ่งดำเนินการ เพื่อแสวงหากำไรอย่างพ่อค้าหรือเอกชนทั่วไป แต่มุ่งดำเนินการเพื่อ
อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกเป็นหลัก เพราะฉะนั้นจึงควรได้มีการแก้ไขปรับปรุงและ
ส่งเสริมการสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านสหกรณ์ผู้ผลิตและสหกรณ์ผู้บริโภค โดยที่
สหกรณ์ผู้ผลิตเป็นผู้รับผิดชอบด้านการผลิตสินค้าที่ตลาดต้องการ ส่วนสหกรณ์ผู้บริโภคเป็น
ผู้นำสินค้าและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นออกจำหน่ายในราคายุติธรรมซึ่งจะทำให้สามารถ
แก้ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนต่าง ๆ ได้ แต่ก่อนที่จะนำวิธีการสหกรณ์เข้า
ไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นควรจะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบเสียก่อนว่าจะทำ
ได้หรือไม่และจะทำอย่างไร (กรมอาชีวศึกษา, 2527 : 1)

ส่วนการสหกรณ์ในประเทศไทยได้ขยายตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรกมากกว่า 65
ปีแล้วกิจกรรมด้านสหกรณ์ก็มีมากขึ้น โดยระยะแรกได้จัดตั้งเป็นสหกรณ์หาทุนมาก่อน ต่อ
มาได้มีการขยายการจัดตั้งเป็นสหกรณ์รูปต่าง ๆ ตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันได้แบ่งประเภท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสหกรณ์เป็น 6 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ จากจำนวนสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่มีความสำคัญและมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้เพราะการจัดตั้งและการดำเนินงานของสหกรณ์ประเภทนี้ไม่ได้เป็นไปตามหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักและวิธีการทางสหกรณ์มาแต่แรก เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าชื้อกันขอจัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตรนั้นได้ทำตามคำแนะนำของทางราชการและเกษตรกรเหล่านั้นล้วนแต่เป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจอ่อนแอทั้งสิ้น จึงไม่สามารถบริหารงานด้วยตนเองได้ อีกทั้งประสบปัญหาในการดำเนินงานอยู่เรื่อยมา เป็นภาระที่รัฐบาลจะต้องช่วยเหลืออยู่ไม่มีที่สิ้นสุด หากไม่มีทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ประเภทนี้แล้วก็จะเป็นการยากที่จะพัฒนาแก้ไขให้การดำเนินงานของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จได้

ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะประสบปัญหานานาประการก็ตามแต่ในโอกาสที่เราจะสร้างงานค้านี้ให้ เป็นผลคือการพัฒนาการเกษตรและชนบทของประเทศรัฐบาลทุกสมัยก็ยิ่งให้ความสนใจและสนับสนุนงานค้านสหกรณ์เสมอมา จึงกล่าวได้ว่า "สหกรณ์การเกษตร" เป็นสถาบันหนึ่งที่เหมาะสมมากในการพัฒนาประเทศทางการเกษตรและชนบทของไทย (ประคิษฐ์, 2518 : 69)

ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการสหกรณ์โดยทั่วไป เพื่อให้สหกรณ์เป็นสถาบันที่มั่นคงและแพร่หลายยิ่งขึ้นนั้นในการนี้รัฐบาลได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาซึ่งสรุปได้ว่า

1. การรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบสถาบัน ยังอยู่ในขอบเขตจำกัดคือมีเพียง 35 % ของจำนวนครอบครัวเกษตรกรทั่วประเทศเท่านั้น ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก
2. เกิดปัญหาความแตกแยกในระหว่างสถาบันที่ดำเนินงานธุรกิจในรูปแบบสหกรณ์ด้วยกันจึงลดจำนวนการทอรองลง
3. ขาดการเชื่อมโยงและประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีหลายหน่วยงานและมีหน้าที่ส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์
4. ขาดแผนหลักในการประสานงานของสถาบันเกษตรกรที่ดำเนินงานธุรกิจในสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สมาชิกมีระดับการศึกษาต่ำกว่าภาคความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ และไม่มีความรับผิดชอบในงานของตนเอง
6. มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่ยืดหยุ่นพอที่จะเปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

จากสภาพปัญหาข้างกล่าว รัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายการพัฒนางานสหกรณ์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 ไว้ดังนี้

1. รัฐจะส่งเสริมการรวมกลุ่มของสถาบันในชนบท ซึ่งได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ให้อยู่ภายใต้สถาบันเดียวกัน คือสหกรณ์การเกษตร เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการผลิต การจำหน่าย การเพิ่มรายได้ การขยายความรู้ การฝึกอบรม การจัดการค่าเป็นธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและเป็นแกนนำในการพัฒนาการเกษตรในชนบทให้ดียิ่งขึ้น
2. จะให้การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรด้านการรวบรวมผลผลิตและจำหน่ายผลิตรวมกันรวมทั้งปรับปรุงการประสานธุรกิจของสถาบันในระดับเดียวกันและเชื่อมโยงสถาบันระดับต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
3. รัฐจะส่งเสริมการลงทุนในค้ำอันอำนวยความสะดวกพื้นฐานทางการตลาดเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองของเกษตรกร และสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม
4. รัฐจะลดหย่อนมาตรการแทรกแซงระบบตลาดในลักษณะที่เป็นราคาต่อเกษตรกรให้เหลือน้อยที่สุดส่วนการช่วยเหลือโดยตรงของรัฐบาล จะเน้นในเขตเกษตรล้าหลังและยากจน
5. รัฐจะเร่งรัดเกี่ยวกับการถือครองที่ดิน การปฏิรูปที่ดิน และการให้กรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรต่าง ๆ มีโอกาสประกอบอาชีพได้มั่นคงรวมทั้งขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเป็นผลต่อผลผลิต
6. รัฐจะดำเนินนโยบายการเงินเพื่อสนับสนุนการเงินของสหกรณ์ให้ธนาคารพาณิชย์ขยายสินเชื่อการเกษตรให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรอย่างกว้างขวางและทั่วถึงรวมทั้งการปรับปรุงไม่ให้ความเหลื่อมล้ำในด้านบริการสินเชื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของเกษตรกรจากสถาบันต่าง ๆ ด้วย

7. จะส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาจัดรูปที่ดินในเขตชลประทาน ที่มีระดับคันประตูน้ำ จัดหาปัจจัยการผลิตและบริการจัดจำหน่ายผลผลิตให้ครบวงจรขบวนการผลิตโดยรัฐเป็นแกนกลางในการรวบรวมกลุ่มเกษตรกรและประสานผลประโยชน์ให้

8. จะปรับปรุงกลไกการบริหารงานของกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสถาบันเกษตรกรให้สามารถสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรเพียงรูปเดียว

มาตรการการพัฒนาในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้กำหนดมาตรการการพัฒนาสหกรณ์ไว้ดังนี้

1. รวมกลุ่มเกษตรกรกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และสหกรณ์การเกษตร เข้าเป็นสหกรณ์เดียวกัน คือ สหกรณ์การเกษตร
2. ปรับปรุงกลไกการบริหารงานของกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสถาบันเกษตรกรให้สามารถสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรเพียงรูปเดียว
3. ส่งเสริมสนับสนุนการค้าเป็นธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร ให้มีการรวบรวมผลผลิตและการจำหน่ายผลผลิตร่วมกัน รวมทั้งปรับปรุงการประสานงานธุรกิจของสถาบันในระดับเดียวกันเพื่อจุกประสงค์ทางการค้าและการเพิ่มอำนาจการต่อรอง ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดชั้นคุณภาพและมาตรฐานซึ่งจะทำให้ขายสินค้าได้ราคาดี
4. การรับซื้อเพื่อพยุงราคาของรัฐบาล จะพิจารณาเลือกสินค้าที่จำเป็นตามความสามารถทางการเงินของรัฐบาล ส่วนในเขตเกษตรกรยากจนและล้าหลังนั้น รัฐบาลจะมีบทบาทดำเนินการในทุก ๆ ด้าน
5. กำหนดแนวทาง และมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างสหกรณ์กับโรงงานที่ทำการผลิตให้เกิดความเป็นธรรม
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการเงินของรัฐและธนาคารพาณิชย์ ขยายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับสหกรณ์การเกษตรวิเทศ จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. 2511 มีการทำธุรกิจหลายอย่าง เช่น ธุรกิจเครดิต ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขาย และธุรกิจส่งเสริมการเกษตร คือ มีการส่งเสริมให้สมาชิกเลี้ยงโคนม และเลี้ยงสุกร 3 สายเลือด โดยได้มีการคัดเลือกกลุ่มที่มีสัจจะเกี่ยวกับการออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อการพัฒนาตนเองมาเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ซึ่งได้จัดเงิน ให้เป็นทุนส่งเสริมอาชีพ ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรวิเทศ จำกัด มีจำนวนสมาชิก 546 คน เมื่อเทียบกับปี 2527 มีสมาชิก 733 คน ก็นับว่าลดลงและมีสมาชิกน้อยมากเมื่อ เปรียบเทียบกับจำนวนเกษตรกรทั้งหมดในอำเภอวิเทศวิสัย ส่วนทางด้านการจัดการก็นับว่า สหกรณ์แห่งนี้ประสบความสำเร็จน้อยมาก ทั้งนี้สามารถดูได้จากตัวเลขแสดงกำไรสุทธิ ของสหกรณ์ คือ ปี พ.ศ. 2530 มีกำไรสุทธิ 51,880.47 บาท ในปี 2531 สหกรณ์มี กำไรลดลงเหลือเพียง 34,120.99 บาท ในปี 2532 มีกำไรสุทธิเพิ่มจากปี 2531 เป็น 79,878.92 บาท ซึ่งจากการดำเนินงานของสหกรณ์ดังกล่าว พบว่ามีปัญหาหลาย อย่าง เช่น สหกรณ์ขาดการวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สมาชิกที่เป็นลูกหนี้ ชั่วระยะนี้ได้น้อยลง, สมาชิกส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ขาดการวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีการกู้ยืมเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ นอกจากนี้สมาชิกที่ยอมให้ผู้อื่นใช้สิทธิของตนใน การกู้ยืมเงินก็ขาดความรับผิดชอบด้วย

จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิเทศวิสัย จำกัด ดังกล่าวข้าง- ต้นจึงควรที่จะต้องศึกษาถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขเพื่อให้บุคคลหลาย ๆ ฝ่ายมองเห็น ภาพรวมของสหกรณ์ในทางที่ดีขึ้นกว่าปัจจุบันและเป็นแนวทางให้สหกรณ์การ เกษตรวิเทศวิสัย นำผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ครั้งนี้ไปปรับปรุงสหกรณ์ให้เจริญ ก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรวิเทศวิสัย จำกัด
2. ศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา คือ

พ.ศ. 2527 - 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วิเคราะห์ธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ คือ ธุรกิจเครดิต ธุรกิจการ-
ซื้อ ธุรกิจการขาย และธุรกิจส่งเสริมการเกษตร

4. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านธุรกิจต่าง ๆ ของ
สหกรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด
2. ทราบถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา คือ
พ.ศ. 2527 - 2532
3. ได้ทราบถึงธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ ว่ามีผลการดำเนินงานตั้งแต่
อดีตถึงปัจจุบันอย่างไรบ้าง
4. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านธุรกิจต่าง ๆ ของ
สหกรณ์

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้จะศึกษาลักษณะเฉพาะเรื่อง คือจะศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด ที่ใช้วิธีอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบกับเป็นตารางร้อยละ จากผลการรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 - 2532 รวมเวลาทั้งสิ้น 6 ปีการเงิน

นิยามศัพท์

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัด-
สงขลา

วิเคราะห์ หมายถึง การศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร-
รัตนภูมิ จำกัด โดยใช้ร้อยละและอัตราส่วนทางการเงิน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนบท หมายถึง แหล่งที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ในเขตพื้นที่
อำเภอรัตนภูมิ

การพัฒนาชนบท หมายถึง การสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นชนบท เพื่อ
ยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด
ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเน้นด้านอาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัย การศึกษา และการปก-
ครองตนเอง

วิเคราะห์ทางการเงิน หมายถึง การนำเอารายการต่าง ๆ ทางการ-
เงินตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน

ปี หมายถึง ปีการเงิน เริ่มตั้งแต่ 1 กรกฎาคม สิ้นสุด 30 มิถุนายนของ
ทุกปี เช่น 1 กรกฎาคม 2531 สิ้นสุด 30 มิถุนายน 2532 จะเป็นปีการเงินของปี
พ.ศ. 2531

สัจจะออมทรัพย์ หมายถึง มีการออมทรัพย์โดยตกลงกันด้วยวาจา โดยยึด-
หลักฝากเงิน 1 บาทต่อวันต่อคน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

อภิรักษ์ พิศกลงาน (2527) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์-
การเกษตรไชยา จำกัด มีการดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์อเนกประสงค์ มีการจัดหา
ปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก ซึ่งมีผลทำให้ปริมาณธุรกิจขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว
เร็ว จากปี 2522 สหกรณ์มีกำไรสุทธิ 151,791 บาท แต่ในปี 2526 เฉพาะธุรกิจ
การขาย มีกำไรขั้นต้น 74,369 บาทแต่ค่าใช้จ่ายสูงถึง 176,005.98 บาท แต่กำไรที่
ได้จากการวิเคราะห์ตั้งแต่ปี 2522-2526 ส่วนใหญ่เมื่อประเมินแล้วผลเป็นที่น่าพอใจ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2528) ได้รายงานสถิติการเงินของสหกรณ์
บริการศึกษาเฉพาะสหกรณ์บริการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ปี 2528 ดังต่อไปนี้ การ
บริหารงานทั่วไป 1. สหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ ดำเนินธุรกิจไปตามวัตถุประสงค์ที่
กำหนดไว้ในข้อบังคับเพียง 6 สหกรณ์ จาก 27 สหกรณ์ ที่ไม่สามารถดำเนินธุรกิจให้
เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งมีสาเหตุ เช่น ไม่ดำเนินธุรกิจ หรือสหกรณ์ไม่ปรับปรุง
การบริการให้ดีกว่าเดิมหรือถูกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการทำไม่ เป็นต้น 2. สหกรณ์
ที่ดำเนินงานมีผลขาดทุนเป็นจำนวนมาก มีสาเหตุมาจากมีรายได้ธุรกิจหลักต่ำ แต่มีต้นทุน
และค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูง หรือหยุดดำเนินธุรกิจหลัก แต่มีค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
การบริหารงานและฐานะการเงิน 1. การดำเนินธุรกิจ สหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิและขาด
ทุนสุทธิประจำปีเช่นเดียวกับปีก่อนจำนวน 3 สหกรณ์ ขาดทุนสุทธิในปีนี้แต่ปีก่อนมีกำไร
สุทธิจำนวน 7 สหกรณ์ ซึ่งถ้าไม่มีการควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว คาดว่าในปีต่อไป
จะประสบผลขาดทุนสุทธิเช่นเดียวกับปีปัจจุบันอีก สหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิประจำปีนี้แต่ปีก่อน
มีการขาดทุนสุทธิมีจำนวน 5 สหกรณ์ ซึ่งก็ยังไม่สามารถชดเชยกับการขาดทุนสุทธิในปี
ก่อนได้ ส่วนสหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิลดลง ถ้ามิได้ปรับปรุงการบริหารงานโดยหาแนวทาง
เพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วมีต่อไปอาจจะประสบผลขาดทุนได้ 2. สภาพ
ทางการเงิน ในปีนี้สหกรณ์มีผลคอบแทนทรัพย์สินสูงกว่าปีก่อนเพราะปีก่อนเกิดการขาด
ทุนสุทธิประจำปี แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่สามารถนำทรัพย์สินที่มีอยู่มาใช้เพื่อก่อให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ส่วนผลตอบแทนเงินทุนนั้นสูงกว่าปีก่อนเช่นเดียวกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ ทั่วไปแล้วยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ถึงแม้ความสามารถในการชำระหนี้หมุนเวียนจะลดลงแต่ก็เพียงเล็กน้อย ส่วนความสามารถในการชำระหนี้ทั้งสิ้นก็ขึ้นจึงทำให้มีหนี้สินคงเหลือน้อยลง

อภิชาติ เกษปรีชา (2528) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปัญหาพิเศษปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กล่าวว่า 1. ด้านสมาชิก สหกรณ์ต้องพยายามสื่อความหมายต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ให้สมาชิกเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มากขึ้น ไม่ใช่เข้ามาเป็นสมาชิกเพราะต้องการกู้เงินเพียงอย่างเดียว 2. ด้านสหกรณ์ ควรจะกำหนดแผนดำเนินงานในระยะยาวเอาไว้เพื่อที่จะได้ดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง และควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ให้มากขึ้น 3. ด้านธุรกิจ 3.1 ธุรกิจการซื้อ สหกรณ์ควรจะแนะนำให้สมาชิกซื้อสินค้าที่ทางสหกรณ์มาจำหน่ายเมื่อสหกรณ์ได้รับกำไร สมาชิกจะได้รับเงินปันผลด้วยเมื่อสิ้นปี 3.2 ธุรกิจการขาย สหกรณ์ควรจัดทำมาตรการในการรวบรวมผลผลิตสมาชิกให้รัดกุม เพื่อป้องกันการกำหนดราคาของพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งการกำหนดจำนวนของผลผลิตและประเมินผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับไว้ให้พร้อมกัน เพื่อสะดวกในการที่จะนำผลผลิตสู่ตลาด 3.3 ธุรกิจเครดิต สหกรณ์มีแหล่งเงินกู้ยืม คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพียงแห่งเดียวไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก สหกรณ์ควรจัดหาแหล่งเงินกู้ให้มากกว่านี้ โดยการแนะนำให้สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์ให้มากขึ้น

จักรกฤษณ์ ทองทัບ (2531) ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด พ.ศ. 2518-2529 พบว่าสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร คือ จำนวนทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่หนี้ระยะยาวของสหกรณ์ลดลงทุกปี กำไรสุทธิจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ สามารถทำกำไรได้เพิ่มจากเดิม และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้ในบางปีจะประสบปัญหาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาดทุน ในบางกรณีของสหกรณ์ ทางด้านรายได้ สหกรณ์มีรายได้สำคัญมาจากธุรกิจ
 เติบโตเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรายจ่ายที่สำคัญ คือ ค่าจ้างและเงินเดือน ค่าเบี้ยเลี้ยง
 พาหนะ คอกเบี้ย ค่าเงินรับฝาก ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ซึ่งรายจ่ายเหล่านี้สหกรณ์ได้
 พยายามตัดบางส่วนที่ไม่จำเป็นเพื่อลดภาระของสหกรณ์ สำหรับการวิเคราะห์อัตรา-
 ส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วน
 มาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จากการวิเคราะห์
 อัตรากำไรสุทธิมีแนวโน้มเพิ่มเมื่อเปรียบเทียบกับอัตรามาตรฐานเป็นที่น่าพอใจ อัตรา-
 ส่วนการเป็นหนี้อยู่ในลักษณะที่น่าพอใจ เพราะหนี้สินระยะยาวของสหกรณ์ยังอยู่ใน
 อัตราที่ลดลง แต่อย่างไรก็ตามการบริหารงานยังมีข้อที่ต้องปรับปรุงคือ ทางด้านสภาพ-
 คล่องของสหกรณ์ ยังอยู่ในสถานภาพที่มีความเสี่ยงมากไป ถ้ามีการจัดการทางการเงิน
 ดิบพลาด อาจทำให้เป็นอันตรายต่อสหกรณ์ได้ง่าย และการจัดการทางด้านประสิทธิภาพ
 ในการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของสหกรณ์ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
 จากการศึกษาเรื่องนี้ มีข้อเสนอแนะการดำเนินงานของสหกรณ์ดังนี้ สภาพคล่องของ
 สหกรณ์ ผู้จัดการ และคณะกรรมการการบริหารควรจะมีการวางแผนจัดการด้านการ-
 เงินให้ถูกต้อง ลดปริมาณหนี้สินระยะสั้น เพิ่มทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้
 คล่องมากขึ้น เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ทรัพย์สินคงเหลือ ลดทรัพย์สินถาวร
 ในส่วนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ด้านธุรกิจการขายจะต้องมีการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มคุณภาพ
 การผลิต ขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลด้านการลดภาษี ด้านการตลาด เช่น ชาว-
 สาราการตลาด การศึกษา เทคนิคการผลิตใหม่ ๆ การอบรม เทคนิคในการจัดการ
 และการบริหาร การให้ความร่วมมือในหลักการสหกรณ์ที่แท้จริง รวมทั้งจัดบริการ
 ด้านความสะดวกอื่น ๆ แก่สมาชิกด้วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2531) ได้กล่าวถึงบทบาทของสหกรณ์
 ต่อการพัฒนาชนบทไว้ว่า บทบาทของสหกรณ์ต่อการพัฒนาชนบทโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์
 เป็น 2 รูปแบบคือ 1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และผลผลิตทางการเกษตร
 หรือ 2. เพื่อปรับปรุงฐานะ ชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบท ขั้นตอน
 ในการพัฒนาชนบท มีจุดมุ่งหมายของการพัฒนาชนบทโดยทั่วไปนั้นมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่
 1 มุ่งพัฒนาชาวชนบทที่ยากจนให้ขึ้นมาสู่ระดับพอมีพอกินเสียก่อน ขั้นที่ 2 มุ่งพัฒนาชาว-
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนบทที่พอมีพอกินแล้วให้ความอยู่ดีกินดี ชั้นที่ 3 ปรับระดับของชาวชนบทที่มีความอยู่ดีกินดีไปสู่ขั้นมั่งมีศรีสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชนบท การพัฒนาชนบทในท้องที่หนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาจากชั้นที่ 1 เสมอ ทั้งนี้ต้องพิจารณาให้เป็นไปตามสภาพความต้องการพัฒนาของท้องที่นั้น ๆ การพัฒนาชนบทเป็นการรวมกิจกรรมหลาย ๆ ด้าน หรืออาจเรียกว่าโครงการย่อย ๆ หลายโครงการเข้าด้วยกัน จึงได้กล่าวแล้ว การพัฒนาชนบทอาจเริ่มด้วยโครงการย่อย ๆ ด้านเดียวหรือหลาย ๆ ด้านก็ได้ โดยมีบางส่วนที่เข้าไปพร้อม ๆ กัน หรือทำตามกันไปเป็นขั้นตอน แล้วแต่ความต้องการเร่งด่วนของท้องที่นั้น ๆ โดยทั่วไปการพัฒนาชนบทมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้
2. การพัฒนาสุขภาพและอนามัย เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี
3. การพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีความรู้
4. การพัฒนาระบบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารและสามารถปกครองตนเองได้

สภาพทั่วไปของอำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

ข้อมูลทั่วไป

อำเภอรัทภูมิ เป็นอำเภอหนึ่งใน 10 อำเภอกับอีก 3 กิ่งอำเภอในจังหวัดสงขลา มีพื้นที่ 832 ตารางกิโลเมตร เฉลี่ยพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อประชากร 58.97 คน เป็นอำเภอขนาดกลาง เมื่อเทียบกับอำเภออื่นของจังหวัดสงขลา ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่ถนนยนตรการกำธร หมู่ที่ 1 ตำบลกำแพงเพชร ห่างจากจังหวัดสงขลา 62 กิโลเมตร

1. อาณาเขต

ทิศเหนือ	จก อำเภอปากพะยูน และกิ่งอำเภอป่าบอน
จังหวัดพัทลุง
ทิศใต้	จก อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันออก	จก กิ่งอำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	จก อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอรัตนภูมิ แบ่งตามลักษณะพื้นที่และอาชีพของประชากรแบ่งได้เป็นสองเขต คือ เขตที่ราบเชิงเขา ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้และจะลาดต่ำลงไปทางทิศตะวันออก ซึ่งลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเนินเขากระจายอยู่ทั่วไป เว้นแต่ทางด้านตะวันออกที่มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม อากาศไม่ร้อนจัด มีฝนตกเกือบตลอดทั้งปี และตกชุกระหว่างเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม แถบทางทิศตะวันตกเป็นภูเขา ซึ่งมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ สภาพที่ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร อาชีพหลักที่สำคัญได้แก่ การเกษตรกรรม ซึ่งได้แก่ การทำนา ทำสวนยางพารา สวนมะพร้าว และผลไม้ต่าง ๆ มีระบบชลประทานเกือบเต็มพื้นที่

ตำบลที่อยู่ทางทิศตะวันตก พื้นที่เป็นป่าเขา และเป็นทะเลทรายรอบๆของจังหวัดอื่น มีสกุล พืชสูง และสงขลา ซึ่งบางครั้งมีผู้ไม่หวังดีเข้ามาเคลื่อนไหวเป็นผลกระทบต่อนโยบายความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงอยู่บ้าง

3. ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอรัตนภูมินั้น ตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่างฝั่งทะเลด้านตะวันออก คืออ่าวไทย โดยเฉพาะทะเลสาบสงขลากับฝั่งทะเลด้านตะวันตก คือ ทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย จึงสามารถรับอิทธิพลของลมมรสุมทั้ง 2 ด้าน คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

อำเภอนี้มีพื้นที่ประมาณ 832 ตารางกิโลเมตร ใหญ่พหุประมาณ 75 % ไทยมุสลิมประมาณ 21 % อื่น ๆ 1 % แบ่งการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 45 หมู่บ้าน สุขาภิบาล 2 แห่ง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบ มีเนินเขากระจายอยู่ทั่วไป เว้นแต่ด้านตะวันออกซึ่งมีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม อากาศไม่ร้อนจัด มีฝนตกเกือบตลอดปี และฝนชุกระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม ป่าไม้จึงมีมาก ดินอุดมสมบูรณ์ อาชีพหลักคือการเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำสวนยางพารา มะพร้าว และผลไม้ต่าง ๆ มีระบบชลประทานบริการเรื่องน้ำในบางท้องที่ แต่ยังคงขยายไปไม่ถึงถึง ประชากรส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพแบบดั้งเดิม เพราะผู้สำเร็จการศึกษามุ่งเข้ารับราชการ ไม่ได้ยอมอุทิศตนรับราชการ การเพิ่มผลผลิตจึงมีน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำบลที่อยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอ พื้นที่เป็นป่า และเป็นเขาเป็นส่วนใหญ่ และมีเทือกเขาคีตกกับจังหวัดพิจิตร สกล และอำเภอหาคีใหญ่ บางครั้งผู้ก่อการร้ายจึงเคลื่อนไหวย้ายตัวเข้ามา ก่อให้เกิดปัญหาทางการเมือง และความมั่นคงภายใน

4. ทรัพยากรธรรมชาติ

อำเภอรัตนภูมิ เป็นอำเภอที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ยิ่งไม่น้อยหน้าอำเภอใดของจังหวัดสงขลา หรือจังหวัดใกล้เคียง ทอดล่าวได้ ดังนี้

- แร่ธาตุ มีทองที่ตำบลเขาพระและบางแห่งของตำบลท่าชะมวง แร่ธาตุที่ขุดพบแล้วในขณะนี้ ได้แก่ แร่คิงมุก แร่รูสเฟรม แร่แมโรไซต์ และแร่ทองคำ ซึ่งเพิ่งขุดพบใหม่ เมื่อเร็ว ๆ นี้ แต่ในอำเภอรัตนภูมิ ยังไม่มีการทำเหมืองแร่ ที่เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เลย

- ป่าไม้ มีป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ รวมทั้งหมด 8 แปลง มีเนื้อที่ 197,998.50 ไร่ ไม้ที่มีค่าได้แก่ ไม้หลุมพอง ไม้ไซเซียว ไม้ตะเคียน ไม้กะบาก ไม้ยาง ฯลฯ ส่วนใหญ่เป็นป่าสงวน จะอยู่ในท้องที่ตำบลเขาพระ ตำบลท่าชะมวง และตำบลกำแพงเพชร

- แหล่งน้ำ ลำน้ำที่สำคัญของอำเภอรัตนภูมิ คือ คลองรัตนภูมิ นอกจากนี้ ยังมีห้วย หนอง บึง กระจายอยู่ทั่วไป รวมแหล่งน้ำทั้งหมดมีเนื้อที่ประมาณ 1,200 ไร่

- สัตว์น้ำ มีอุดมสมบูรณ์ ทั้งสัตว์น้ำจืด และสัตว์น้ำเค็ม โดยเฉพาะสัตว์น้ำเค็มในแถบชายฝั่งทะเลสาบสงขลา

5. การปกครอง

อำเภอรัตนภูมิ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 ตำบล ดังต่อไปนี้

1. ตำบลกำแพงเพชร
2. ตำบลท่าชะมวง
3. ตำบลคูหาใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ตำบลควนรู

5. ตำบลเขาพระ

6. การคมนาคม-ขนส่ง

อำเภอรัษฎามีการคมนาคมไปมาติดต่อ ภายในอำเภอกับอำเภอใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียง ได้สะดวกรวดเร็ว คือ ทางบกซึ่งประชาชนจะใช้เส้นทางนี้เป็นสำคัญ พอแยกกล่าวเรื่องการคมนาคม ได้ดังนี้ คือ

- ทางรถยนต์ เส้นทางสำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม) และสายเอเชีย ซึ่งเปรียบเสมือนแม่ข่ายในการติดต่อระหว่างอำเภอใกล้เคียง และจังหวัดต่าง ๆ ส่วนภายในอำเภอ จะมีทางหลวงจังหวัดและถนน ร.พ.ช. ติดต่อได้สะดวกทุกหมู่บ้าน

- ทางรถไฟ อำเภอรัษฎามีทางรถไฟสายใต้ ทัดผ่านที่ตำบลรัษฎา โดยมีสถานีรถไฟที่สำคัญ คือ สถานีควนเปียง ซึ่งขบวนรถที่แล่นผ่านต้องหยุดรับ-ส่งผู้โดยสารและสินค้า แม้แต่ขบวนรถด่วน อีกสถานีหนึ่งคือ สถานีเกาะใหญ่ ซึ่งอยู่ในท้องที่ตำบลบางเหนือ

7. การประกอบอาชีพ-ธุรกิจ

สภาพภูมิประเทศเป็นสิ่งกำหนดการประกอบอาชีพ ร่วมกับสภาพภูมิอากาศ ดังนั้นอิทธิพล 2 อย่างนี้ จึงมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพเพื่อยังชีพของประชาชน ในอำเภอรัษฎาซึ่งจำแนกได้ดังนี้ คือ

- การทำนา ทั้งโคกกลางแล้ว อำเภอรัษฎามีการชลประทาน ซึ่งสามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง ในท้องที่การชลประทานเข้าถึง ประมาณ 30 % ราษฎรจะมีอาชีพการทำนาซึ่งเป็นลักษณะการทำนาค้ำเสียทั้งหมด

- การทำสวน ได้แก่ สวนยางพารา สวนทุเรียน สวนเงาะ สวนส้ม และสวนไม้ผลต่าง ๆ รวมแล้วมีประชาชนประกอบอาชีพนี้ ประมาณร้อยละ 30

- การปลุกสัตว์ ขณะนี้ประชาชนหันมาสนใจ เกี่ยวกับการปลุกสัตว์มากขึ้น แต่ที่ทำกันเป็นอาชีพหลักจริง ๆ มีประมาณ 7 ฟาร์ม โดยมีการเลี้ยงไก่ไข่ และไก่-เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปขายประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อ นอกนั้นจะเลี้ยงในลักษณะอาชีพोकิแรก สำหรับสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ ก็มี เช่น นกกระทา ราว ควาย เป็ด และปลากระพงขาว

- การอุตสาหกรรม ในอำเภอรัทภูมิ มีโรงเลื่อยจักร 2 แห่ง
โรงสีข้าว 104 โรง โรงโมหิน 4 โรง

8. การธนาคาร เนื่องจากอำเภอรัทภูมิ มีการคมนาคมติดต่อกับอำเภอหาคใหญ่ไค้สะดวกรวดเร็ว การธนาคารจึงไม่ค่อยเจริญมากนัก อาจเป็นเพราะอยู่ไกลหาคใหญ่ศูนย์กลางการค้าแห่งสำคัญของภาคไค้ ที่เป็นตัวแปรที่สำคัญก็เป็นไค้ จึงมีธนาคารในอำเภอรัทภูมิ เพียง 3 แห่ง คือ

1. ธนาคารออมสิน สาขารัทภูมิ
2. ธนาคารกรุงเทพ
3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

9. การสาธารณสุข - การสาธารณสุขโลก

การสาธารณสุข ปัจจุบันนี้ อำเภอรัทภูมิมีโรงพยาบาลประจำอำเภอขนาด 30 เตียง สามารถให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในท้องที่อย่างทั่วถึง นับว่าเป็นการประหยักรายจ่าย ของชาวบ้านไค้อย่างมากมาย ซึ่งสรุปสถานให้บริการคานนี้ ไค้คือ

1. โรงพยาบาลรัทภูมิ 1 แห่ง ขนาด 30 เตียง
2. สถานีอนามัย จำนวน 12 แห่ง
3. สถานีผดุงครรภ์ จำนวน 3 แห่ง
4. ร้านขายยาประเภท ก. จำนวน 2 แห่ง
5. ร้านขายยาประเภท ข. จำนวน 7 แห่ง

การสาธารณสุขโลก

1. ไฟฟ้า มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาครัทภูมิ ให้บริการตลอด 24

ชั่วโมงใช้ได้ ใน 5 ตำบล

2. ประปา มีการประปาของสุขาภิบาล กำแพงเพชร ซึ่งใช้ได้เฉพาะในเขตสุขาภิบาลเพียงบางส่วน
3. ไปรษณีย์โทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขวิทยุ
4. โทรศัพท์ ขณะนี้ยังไม่เปิดดำเนินการ คาดว่าจะได้ใช้ในเร็ว ๆ นี้

10. สถานศึกษา

1. มีกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 4 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนเขาพระ กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา กลุ่มโรงเรียนกำแพงเพชร กลุ่มโรงเรียนกุหาสัมพันธ์
2. โรงเรียนมัธยม 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนรัศมิ์วิทยา และโรงเรียนจักรีวัตร
3. มีวิทยาลัยเกษตรกรรม 1 โรงเรียน คือ วิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลา
4. ห้องสมุดประชาชน 1 แห่ง

11. ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

ชาวรัศมิ์ได้อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมสืบต่อมาจากบรรพบุรุษ ตั้งแต่โบราณ จนถึงปัจจุบัน เหมือนกับชาวไทยโดยทั่วไปพอสมควรได้ดังนี้ คือ

1. ศาสนา ได้แก่ ประเพณีการทำศพ ประเพณีการบวชนาค ประเพณีการแต่งงาน ประเพณีชักพระ ประเพณีการทำบุญเดือนสิบ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีวันสงกรานต์ ซึ่งประเพณีเหล่านี้ ชาวรัศมิ์รักษาสืบต่อกันมาเหมือนกับหมู่บ้านอื่น ๆ ของจังหวัดสงขลา

2. การละเล่น-การกีฬา ได้แก่ มโนราห์ หนังตลุง โดยเฉพาะหนังตลุงรัศมิ์มีนายหนังตลุง มากที่สุดในสงขลา เช่น หนังพร้อมอัศวิน (ถึงแก่กรรมแล้ว) หนังละมุล แก้วมี, หนังเจริญ, หนังจวบ รัศมิ์, หนังเชย มาลาเรีย

การกีฬา อำเภอรัศมิ์มีสนามชนโค 1 บ่อน ตั้งอยู่ที่บ้านสี่แยก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คฤหา ค่ำบลควนฐุ สนามชนไก่ 1 แห่ง ทั้งอยู่ที่เดียวกัน ซึ่งได้รับอนุญาตถูกต้อง

ภาษา ภาษาที่ใช้ในการทูลส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่น ผู้นับถือศาสนา
อิสลามใช้ภาษามลายูกันบ้างเล็กน้อย และจีนต่างค้ำวก็ทูลภาษาจีนกันบ้างเล็กน้อย

12. โบราณสถานวัตถุ

- เขาจ้งโหลน หมู่ที่ 1 ค่ำบลคฤหาไ้ อำเภอรักภูมิ
- เขาพระ ค่ำบลหาชะมวง อำเภอรักภูมิ

13. สถานที่ท่องเที่ยว มี 2 แห่ง คือ

- น้ำตกบริพัตร อยู่ในท้องที่ค่ำบลหาชะมวง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 22 กิโลเมตร
- ชายหาดริมทะเลสาบสงขลา อยู่ในท้องที่อำเภอรักภูมิ ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 21 กิโลเมตร

ประวัติสหกรณ์การเกษตรรักภูมิ จำกัด

สหกรณ์การเกษตรรักภูมิ จำกัด ได้จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509 โดยได้จดทะเบียนในชื่อ สหกรณ์ภูมิเจริญ จำกัดสินไช้ ประเภทสหกรณ์บำรุงที่ดิน ต่อมาได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2511 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสหกรณ์เป็น สหกรณ์ที่ดินภูมิ-เจริญ จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทบริการชื่อเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2517 ได้รับการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นสหกรณ์การเกษตรรักภูมิ จำกัด ประเภทสหกรณ์การเกษตรจนปัจจุบัน

รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการ ชุดปัจจุบัน

1. นางสมใจ ชัยประภา	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการ
2. นายเสริม ชุมชุน	"	รองประธานกรรมการ
3. นายเจียร บัวสม	"	เลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. นายชีพ เมฆม่วงแก้ว	ตำแหน่ง	เหรียญก
5. นายเคล้า ยอดสวัสดิ์	"	กรรมการ
6. นายพริ้ง พุทธิงกูโร	"	กรรมการ
7. นายผ่อง ศรีทวีกุล	"	กรรมการ
8. นายพิชิต ฉายามนตรี	"	กรรมการ
9. นายสมบุรณ์ สุขพรหม	"	กรรมการ

ฝ่ายจัดการ

1. นางจุฑามาศ จันทร์ชู	ตำแหน่ง	ผู้จัดการ
2. นางเกษร หวานแก้ว	"	พนักงานบัญชี
3. นายประวิทย์ ยอดสวัสดิ์	"	พนักงานสินเชื่อ
4. น.ส.ควางทิพย์ มะณี	"	พนักงานธุรการ
5. นายอนันต์ สุวรรณโณ	"	นักการภารโรง

รายชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ประจำสำนักงานสหกรณ์อำเภอรัตนภูมิ

1. นางทิพภา บุษราภรณ์	ตำแหน่ง	สหกรณ์อำเภอรัตนภูมิ
2. นายวิเชียร รักชุม	"	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
3. นายกฤษณะ ไตรวรรณ	"	นักการภารโรง

การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ปีปัจจุบัน (ปีการเงิน 2532)

1. ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน

1.1 ผลการดำเนินงาน สหกรณ์ดำเนินงานได้ผลกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 79,878.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.01 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 45,757.93 บาท หรือ 1.34 เท่า เนื่องจากสหกรณ์มีรายได้จากธุรกิจเครดิตเพิ่มขึ้น ประกอบกับค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจลดลง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจการซื้อลดลงจากปีก่อน จำนวน 113,856.80 บาท

1.2 ฐานะการเงิน สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 9,250,588.80 บาท ปีก่อนจำนวน 8,455,528.29 บาท มีส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ดังนี้ ซึ่งประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	<u>ปีปัจจุบัน</u>	<u>ปีก่อน</u>
เงินกู้ยืม	ร้อยละ 65.78	ร้อยละ 68.42
เจ้าหนี้ต่าง ๆ	ร้อยละ 4.05	ร้อยละ 1.83
เงินรับฝากและอื่น ๆ	ร้อยละ 13.17	ร้อยละ 13.92
ทุนของสหกรณ์	ร้อยละ 17.00	ร้อยละ 15.83
จำนวนสมาชิกเมื่อวันสิ้นปี	533 คน	ลดลงจากปีก่อน 42 คน

2. ธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ในข้อบังคับ คือ

2.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก แยกเป็น

	<u>ปีปัจจุบัน</u>	<u>ปีก่อน</u>	<u>อัตราส่วนเพิ่ม/ลด</u>
เงินกู้ระยะสั้น	2,231,970.00 บาท	2,301,441.00 บาท	-3.02
เงินกู้ระยะปานกลาง	2,277,400.00 บาท	3,113,950.00 บาท	-26.86
รวม	<u>4,509,370.00 บาท</u>	<u>5,415,391.00 บาท</u>	<u>-16.73</u>

2.2 การรับฝากเงิน แยกเป็น

	<u>ปีปัจจุบัน</u>	<u>ปีก่อน</u>	<u>อัตราส่วนเพิ่ม/ลด</u>
เงินฝากออมทรัพย์	1,569,158.69 บาท	1,402,744.66 บาท	+13.79
เงินฝากสัจจะออมทรัพย์	69,679.09 บาท	71,452.76 บาท	- 2.48
เงินฝากประจำ	<u>162,773.09 บาท</u>	<u>208,950.86 บาท</u>	<u>-22.10</u>
รวม	<u>1,828,610.87 บาท</u>	<u>1,683,148.28 บาท</u>	<u>+ 8.64</u>

2.3 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง**

ขายปุ๋ย	268,000.00 ก.ก.	297,550.00 ก.ก.	-9.93
	1,434,390.00 บาท	1,615,435.00 บาท	-11.21
ขายรถไถ	12 คัน	6 คัน	+ 1.00 เท่า
	321,700.00 บาท	144,400.00 บาท	+ 1.23 เท่า
ขายอุปกรณ์การเกษตร	2 เครื่อง	6 เครื่อง	-66.67
	10,841.00 บาท	37,545.00 บาท	-71.13
ขายอาหารสัตว์	0.00 ก.ก.	9,870.00 ก.ก.	-
	0.00 บาท	69,570.00 บาท	-
ขายสินค้าทั่วไป	420.00 บาท	23,992.00 บาท	-98.25
รวม	<u>1,767,351.00 บาท</u>	<u>1,890,942.00 บาท</u>	<u>-6.54</u>

3. เงินสดและเงินฝากธนาคาร

เงินสดคงเหลือวันสิ้นปี จำนวน 7,570.83 บาท ได้ตรวจนับเงินคงเหลือในมือเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2532 จำนวน 328.21 บาท ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของนางจุฑามาศ จันทร์ชู ผู้จัดการ ผู้ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เก็บรักษาเงินสด ปรากฏว่ามีเงินสดให้ตรวจนับครบถ้วนตรงตามบัญชี สหกรณ์เก็บรักษาเงินสดเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้

เงินฝากธนาคารและเงินฝากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด คงเหลือวันสิ้นปี จำนวน 203,078.69 บาท และ 391,328.00 บาท ตามลำดับ ได้ตรวจสอบบัญชีเงินฝากของสหกรณ์กับเงินสมุดบัญชีเงินฝาก และเอกสารหลักฐานของธนาคาร ปรากฏว่ามียอดถูกต้องตรงตามบัญชี ทั้งวันสิ้นปีและวันตรวจนับเงินสด

4. ลูกหนี้และการเผื่อหนี้สูญ

ลูกหนี้คงเหลือวันสิ้นปี จำนวน 7,616,707.50 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 324,893.00 บาท หรือร้อยละ 4.45

4.1- ลูกหนี้เงินกู้ จำนวน 6,994,027.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 245,323.00 บาท หรือร้อยละ 3.64 ระหว่างปีสหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 4,509,370.00 บาท การให้เงินกู้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ มีเอกสารหลักฐานการเป็นหนี้และการค้ำประกันถูกต้องระหว่างปีได้รับชำระหนี้คืน จำนวน 4,264,047.00 บาท หรือร้อยละ 37.88 ของหนี้ทั้งสิ้น ปีก่อนร้อยละ 41.72 ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด จำนวน 3,631,857.00 บาท หรือร้อยละ 75.07 ของหนี้ถึงกำหนดชำระปีก่อนชำระได้ร้อยละ 59.51

สหกรณ์มีลูกหนี้ระหว่างดำเนินการ จำนวน 17 ราย จำนวนเงิน 109,576.00 บาท

คอกเบี้ยเงินใหญ่คงรับ วันสิ้นปี จำนวน 586,348.36 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 16,087.00 บาท หรือร้อยละ 2.82 เป็นคอกเบี้ยเงินใหญ่คงรับ 1-5 ปี จำนวน 425,300.00 บาท และคอกเบี้ยเงินใหญ่คงรับเกินกว่า 5 ปี จำนวน 161,048.36 บาท ได้เมื่อหนี้สงสัยจะสูญคอกเบี้ยเงินใหญ่คงรับ 1-5 ปี ในอัตราร้อยละ 5 และเกินกว่า 5 ปี ได้เพิ่มจำนวนเป็นเงินทั้งสิ้น 182,313.36 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 36,922.57 บาท

คอกเบี้ยค่าปรับคงรับ จำนวน 79,403.00 บาท วันสิ้นปีได้เมื่อหนี้สงสัยจะสูญคอกเบี้ย ค่าปรับคงรับ 1-5 ปี จำนวน 55,275.00 บาท ในอัตรา ร้อยละ 5 คอกเบี้ยค่าปรับคงรับ เกิน 5 ปี จำนวน 14,264.00 บาท ได้เพิ่มจำนวน และคอกเบี้ยค่าปรับคงรับค่าเป็นคดี จำนวน 9,864.00 บาท เท่ากับปีก่อนเป็นเงินทั้งสิ้น 22,514.40 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 13,603.60 บาท

ได้สอบถามหนี้ลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ วันที่ 30 เมษายน 2532 โดยวิธียืนยันโดยสอบถามหนี้ จำนวน 123 ราย จำนวนเงิน 2,469,310.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.45 ของจำนวนสมาชิกที่เป็นหนี้ และร้อยละ 35.83 ของหนี้ทั้งสิ้น ปรากฏว่า ได้รับการยืนยันว่าถูกต้องทุกราย

4.2 ลูกหนี้การค้า จำนวน 329,430.50 บาท เป็นลูกหนี้การค้าค้างชำระนานจำนวน 308,780.50 บาท วันสิ้นปีได้เมื่อหนี้สงสัยจะสูญได้เพิ่มจำนวนแล้ว และลูกหนี้การค้ากลุ่มโคนม จำนวน 20,650.00 บาท ระหว่างปีได้รับชำระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 27,280.00 บาท หรือร้อยละ 7.65 ของหนี้ทั้งสิ้น

4.3 ลูกหนี้อื่น ๆ จำนวน 294,250.00 บาท เป็นลูกหนี้ค่าเช่าซื้อที่ดินจำนวน 268,000.00 บาท และลูกหนี้ค่าเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ จำนวน 26,250.00 บาท ลูกหนี้ทุกรายมีหนังสือสัญญาครบถ้วนถูกต้อง

ระหว่างปีสหกรณ์ได้ซื้อที่ดินรอกการจำหน่าย จำนวน 77,000.00 บาท และได้จำหน่ายคืนให้แก่สมาชิกโดยวิธีการเช่าซื้อ จำนวน 100,000.00 บาท

5. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือในวันสิ้นปี สรุปได้ดังนี้

	ปีปัจจุบัน	ปีก่อน
สินค้ำสำเร็จรูป	156,726.50 บาท	439.00 บาท
สินค้ำชั่วคราว	156,726.50 บาท	439.00 บาท
	0.00 บาท	17.50 บาท

การจัดซื้อ การจัดเก็บ และการดูแลรักษาสินค้าของสหกรณ์ ใ้ปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร การจัดทำทะเบียนคุมสินค้าเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน

6. สินทรัพย์ถาวร

วันสิ้นปีสหกรณ์มีสินทรัพย์ถาวรคงเหลือตามบัญชี จำนวน 590,845.65 บาท ระหว่างปีสหกรณ์ได้จัดซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่ม จำนวน 202,095.00 บาท เป็นค่ามที่ดินจำนวน 40,000.00 บาท สร้างรั้วสำนักงาน จำนวน 951,127.00 บาท ซื้อรถจักรยานยนต์จำนวน 1 คัน เป็นเงิน 33,300.00 บาท และเครื่องใช้สำนักงานจำนวน 4 รายการ เป็นเงิน 33,668.00 บาท และได้จำหน่ายสินทรัพย์ถาวร จำนวน 4 รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น 8,000.00 บาท ราคาตามบัญชี ณ. วันจำหน่าย จำนวน 117.00 บาท

ได้คำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจ่ายระหว่างปี จำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31,340.60 บาท และ 3,792.00 บาท ตามลำดับ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนดไว้ และสำรวจสินทรัพย์ดาวฤกษ์รายการตามบัญชี ปรากฏว่า ถูกต้องตรงกับทะเบียนสินทรัพย์ดาวฤกษ์ มีสภาพที่ใช้งานได้เว้นแต่ 23 รายการ ที่ได้คำนวณค่าเสื่อมราคาไว้เต็มมูลค่า จำนวน 1,158.00 บาท และมีสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้ต่อไป

7. หนี้สิน

วันสิ้นปีสหกรณ์มีหนี้สินทั้งสิ้นจำนวน 7,678,096.07 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 561,040.77 บาท หรือร้อยละ 7.88 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน จำนวน 7,434,328.19 บาท และหนี้สินอื่น จำนวน 243,767.88 บาท ในจำนวนหนี้สินดังกล่าวเป็นเงินกู้ยืมจำนวน 6,085,364.00 บาท เจ้าหนี้การค้า 374,461.82 บาท เงินรับฝาก จำนวน 915,309.86 บาท

7.1 เงินกู้ยืม จำนวน 6,085,364.00 บาท เป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ จำนวน 4,651,396.00 บาท วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกกู้ สัญญาเงินกู้ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2531 วงเงินกู้ 5,250,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ย 9.50 ต่อปี ระหว่างปีส่งชำระหนี้ได้ 4,000,856.00 บาท หรือร้อยละ 46.24 ของหนี้ทั้งสิ้นปีก่อน ร้อยละ 36.91 เงินกู้ระยะสั้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด จำนวน 572,514.00 บาท วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกกู้ สัญญาเงินกู้ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2530 วงเงินกู้ 2,000,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ย 9.50 ต่อปี ระหว่างปีส่งชำระหนี้ได้ 35,890.00 บาท หรือร้อยละ 5.90 ของหนี้ทั้งสิ้น ปีก่อนร้อยละ 8.87 และเงินกู้ยืมระยะสั้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด จำนวน 861,454.00 บาท วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนส่งเสริมอาชีพสัญญาเงินกู้ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2530 วงเงินกู้ 1,000,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ย 9.50 ต่อปี ระหว่างปีส่งชำระหนี้ได้ 64,386.00 บาท หรือร้อยละ 6.95 ของหนี้ทั้งสิ้นปีก่อนร้อยละ 16.21

7.2 เจ้าหนี้การค้า จำนวน 374,461.82 บาท เป็นเจ้าหนี้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด จำนวน 8,911.82 บาท ร้านไทยยนต์ จำนวน 142,800.00 บาท และร้านสงขลาการค้าจำนวน 222,750.00 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างปีชำระคืนจำนวน 817,176 หรือร้อยละ 68.58 ของหนี้ทั้งสิ้น

8. รายจ่าย

รายจ่ายต่าง ๆ ได้จ่ายไปเพื่อกิจการของสหกรณ์ชอบค้ายลักษณะ การจ่ายควรแก่เหตุผลมีเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายถูกต้องครบถ้วน โดยได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจระหว่างปีสหกรณ์ได้จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สูงกว่าที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่าย คือ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเครดิตค่าใช้จ่าย เฉพาะธุรกิจการ-ซื้อและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สูงกว่างบประมาณรายจ่ายจำนวน 73,073.17 บาท 4,458.50 บาท และ 53,015.20 บาท ตามลำดับ

ระหว่างปีสหกรณ์จ่ายทุนการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ จำนวน 2,863.00 บาท

9. การควบคุมภายใน

สหกรณ์จัดทำบัญชีไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน มีเอกสารหลักฐานประกอบรายการบัญชีถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่พอสมควร การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นไปอย่างเหมาะสม คณะกรรมการดำเนินการมีความสามารถ และรับผิดชอบการบริหารของสหกรณ์พอควร

สหกรณ์ได้กำหนดระเบียบการควบคุมงานต่าง ๆ ไว้เหมาะสม เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

10. การบริหารงาน

สหกรณ์ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณประจำปี การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิเคราะห์ได้ดังนี้

10.1 การบริหารธุรกิจ

ธุรกิจเครดิต ระหว่างปีสหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิก จำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

402 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.42 ของสมาชิกทั้งสิ้น ปีก่อนร้อยละ 68.87 ผลการดำเนินงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 229,973.08 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 15,402.00 บาท หรือร้อยละ 7.18

ธุรกิจการซื้อ ระหว่างปีสหกรณ์จัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก จำนวน 305 ราย เป็นเงิน 976,475.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.22 ของสมาชิกทั้งสิ้น และร้อยละ 55.25 ของยอดขายทั้งสิ้น ผลการดำเนินงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 36,216.00 บาท ปีก่อนขาดทุนเฉพาะธุรกิจจำนวน 26,599.63 บาท

10.2 การบริหารการเงิน

วันสิ้นปีสหกรณ์มีทุนดำเนินงาน จำนวน 9,250,588.98 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 795,060.69 บาท หรือร้อยละ 9.40 โดยอยู่ในรูปของเงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จากปีก่อนร้อยละ 6.51 ลูกหนี้ร้อยละ 79.01 หนี้คอกเบี้ยค้างรับร้อยละ 4.37 สินค้าคงเหลือ 1.69 สินทรัพย์ถาวร 6.30 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.03

	ปีปัจจุบัน	ปีก่อน
มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.15 ต่อ 1	1.15 ต่อ 1
มีอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน	4.88 ต่อ 1	5.32 ต่อรอบ
มีอัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น	0.30 รอบ	0.35 รอบ
มีอัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน	ร้อยละ 0.90	ร้อยละ 0.45
มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ 5.49	ร้อยละ 2.85
มีอัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ 3.01	ร้อยละ 1.29

สภาพคล่องทางการเงิน เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ซึ่งให้เห็นถึงฐานะการเงินของสหกรณ์มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นได้เช่นเดียวกับปีก่อน แต่เมื่อพิจารณาถึงส่วนประกอบของทรัพย์สินหมุนเวียน จะเห็นได้ว่าเงินทุนส่วนใหญ่ เป็นลูกหนี้ร้อยละ 79.01 ต่ำกว่าปีก่อน ซึ่งแสดงไว้ร้อยละ 82.47 ในรอบปีบัญชีลูกหนี้สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดร้อยละ 75.07 ของหนี้ถึงกำหนดชำระปีก่อน ร้อยละ 59.51 แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ สามารถส่งชำระหนี้ได้ค้ำขึ้นกว่าปีก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่วันสิ้นปีมีดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ จำนวน 586,348.36 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 16,087.00 บาท เพื่อให้การบริการลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ และสามารถชำระหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรพิจารณาติดตามเร่งรัดการชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้ในภายหน้า

ความสามารถในการก่อหนี้ เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน ซึ่งลดลงจากปีก่อนแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ยืมดีขึ้น เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ต่าง ๆ สูงขึ้น สหกรณ์ควรหาวิธีการเร่งระดมทุนโดยการเพิ่มทุนและรับฝากเงินจากสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น

ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพย์สิน มีอัตราหมุนของทรัพย์สินทั้งสินลดลงจากปีก่อน แสดงให้เห็นถึงการใช้ทรัพย์สินทั้งสินที่มีอยู่ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ต่ำกว่าปีก่อน หรือยังไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินค้าปีปัจจุบัน 21.86 ครั้ง ปีก่อน 39.26 ครั้ง และทรัพย์สินของสหกรณ์ซึ่งมีเงินสดและเงินฝากธนาคาร ปีปัจจุบันร้อยละ 2.28 ปีก่อนร้อยละ 1.03 จะเห็นว่าสหกรณ์มีสินค้า เงินสดและเงินฝากธนาคารมากเกินไป สหกรณ์ควรพิจารณาขยายปริมาณธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้หรือลดทรัพย์สินที่มากเกินไปลงด้วยการชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อลดภาระค่านดอกเบี้ยจ่ายให้น้อยลง และการสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้งควรสำรวจความต้องการของสมาชิกและปริมาณสินค้าคงเหลือ

ความสามารถในการหากำไร เมื่อพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรสุทธิ แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์มีความสามารถในการหากำไรดีขึ้นกว่าปีก่อน แต่อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ควรหามาตรการลดต้นทุนขาย/บริการ และควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ เพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น นำผลประโยชน์มาสู่สหกรณ์ และสมาชิกมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการวิเคราะห์

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรวิฤกษ์ จำกัด จังหวัดสงขลา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ประกอบด้วย

1.1 รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์การเกษตรวิฤกษ์ จำกัด จังหวัดสงขลาตั้งแต่ปีการเงิน 2527-2532

1.2 รวบรวมคณิศรจากห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. วิธีการวิเคราะห์

2.1 วิเคราะห์โดยใช้แบบพรรณนา เป็นการรวบรวมข้อมูลของ สหกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน ฐานะต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ เช่น ทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ โดยการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันในรูปแบบตารางและ ยังเปรียบเทียบในรูปของร้อยละ เพื่อสะดวกในการอธิบาย โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2527 - 2532

2.2 ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยจะใช้เปรียบ- เที่ยงกับกลุ่มสหกรณ์ขนาดเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นอัตราส่วนมาตรฐานของเขตเศรษฐกิจ การเกษตร ซึ่งสามารถแบ่งอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ ออกได้เป็น 4 ประเภท

2.2.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง (liquidity ratio)

อัตราส่วนหมุนเวียน (current ratio)

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ต่อ 1}$$

2.2.2 วิเคราะห์อัตราส่วนการเป็นหนี้(debts ratio)

อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน(net worth ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \quad \text{ข้อ 1}$$

2.2.3 วิเคราะห์อัตราส่วนประสิทธิภาพ (efficiency ratio)

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (total assets turnover)

$$= \frac{\text{ยอดรวมรายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \quad \text{ข้อ 2}$$

อัตรายผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (return on total assets)

$$= \frac{\text{กำไรในการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \quad \%$$

2.2.4 วิเคราะห์อัตราส่วนผลกำไร(profitability ratio)

อัตรากำไรสุทธิ (profit margin on sales)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \quad \%$$

อัตรายผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (return on net worth)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \quad \%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ทำการวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มในการดำเนินงาน โดยใช้ การพยากรณ์หาค่าแนวโน้มแบบ Simple regression ดังนี้

$$Y = a + b(t)$$

โดยกำหนดให้

Y = ค่าที่ได้จากการพยากรณ์

a = ค่าคงที่ (Constant) คือค่าที่อยู่นอกเหนืออิทธิพล
ของเวลา

b = ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ

t = ปีที่ต้องการพยากรณ์หาค่าแนวโน้ม

สมการที่ได้นำมาอธิบายความเชื่อมั่นของสมการโดยใช้ค่า R^2

และค่า T-value

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มี 3 ตอน

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ซึ่งดูจากงบดุล
- ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฤกษ์ จำกัด ในรอบ 6 ปีการเงิน (พ.ศ.2527-2532)
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าแนวโน้มเพื่อทราบถึงความเป็นไปได้ของการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในอนาคต

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ซึ่งดูจากงบดุล

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฤกษ์ จำกัด ในรอบระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2527-2532) สามารถวิเคราะห์ความก้าวหน้า จากตารางที่ 1 ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. จำนวนสมาชิกในรอบระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (2527-2532) มีจำนวนลดลงทุก ๆ ปี สาเหตุที่จำนวนสมาชิกลดลง เนื่องจากสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ฯ เกิดจากการเสียชีวิต และสมาชิกย้ายออกนอกเขตแดน ตัวอย่างในปี 2532 มีสมาชิกลาออก 48 ราย สมัครเข้ามาใหม่ 19 ราย สมาชิกคงเหลือ 546 ราย
2. ทุนเรือนหุ้น จากการดำเนินงานในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา (2527-2532) สหกรณ์ฯ มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี สาเหตุเพราะสมาชิกต้องการเงินกู้เพิ่มขึ้นทุกปี และสหกรณ์ฯ จะให้กู้โดยหักเงินกู้ส่วนหนึ่งไว้ให้สมาชิกถือเป็นหุ้นไว้ในสหกรณ์ฯ ทำให้ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปีตลอดมา
3. เงินสำรอง เป็นเงินจำนวนหนึ่งที่สหกรณ์ฯ จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี มีไว้เพื่อจ่ายชดเชยการขาดทุน จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า เงินสำรองของสหกรณ์ฯ เพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เพราะสหกรณ์ฯ ดำเนินงานในรอบ 6 ปีที่ผ่านมาได้รับกำไรมาตลอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทุนการศึกษาและอบรมทางสหกรณ์ฯ ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ตามมติของที่ประชุมใหญ่ในแต่ละปี เงินทุนส่วนใหญ่นำไปใช้ในการฝึกอบรม และสัมมนาคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ ซึ่งจากตารางจะเห็นว่าทุนการศึกษาอบรมของสหกรณ์ฯ ลดลงทุกปี เพราะสหกรณ์ฯ ทำกำไรสุทธิเพิ่มแต่ละปีได้น้อย

5. เงินรับฝาก สหกรณ์ฯ จะแบ่งเงินรับฝากจากสมาชิกออกเป็น 3 ประเภท คือ เงินฝากสัจจะออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ จากตารางเงินรับฝากทั้ง 3 ประเภท มีจำนวนไม่แน่นอน เพราะสมาชิกสามารถถอนและฝากได้ตลอดเวลา

6. แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ฯ สหกรณ์การเกษตรวิเศษ จำกัด มีแหล่งเงินทุน 2 แหล่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา วัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกู้ สำหรับเงินที่กู้จากชุมนุมสหกรณ์การเกษตร วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนส่งเสริมอาชีพ กู้จาก ธกส. ตามสัญญาเครดิตเงินสดจำนวน 4,000,000 บาท นอกจากนี้ก็ยังมีเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ฯ เป็นแหล่งเงินทุนแก่สหกรณ์ฯ อีกด้วย

7. ทุนการดำเนินงาน สหกรณ์ฯ มีทุนในการดำเนินงานอยู่ในช่วงเกิน 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 15 ล้านบาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นสหกรณ์ระดับกลาง จากตารางที่ 1 ถ้าปีใดสหกรณ์ฯ มีเงินทุนเพิ่มขึ้น แสดงว่า สหกรณ์ฯ มีกำไรเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และหนี้สินลดลงในปีนั้น แต่ถ้าปีใดสหกรณ์ฯ มีเงินทุนลดลงก็แสดงว่า สหกรณ์ฯ มีการใช้จ่ายมากขึ้น เช่น จ่ายเป็นค่าปันผลให้แก่สมาชิก ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ ทุนการศึกษาอบรม หรือการที่สมาชิกลาออกทำให้สหกรณ์ฯ ต้องรับซื้อหุ้นของสมาชิกผู้ลาออกคืน

8. เงินกู้ยืมให้แก่สมาชิก สหกรณ์ฯ ให้เงินกู้แก่สมาชิก 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะปานกลาง ซึ่งเงินกู้ระยะสั้นนั้นสมาชิกจะนำไปใช้ตามจุดมุ่งหมายดังนี้ คือ เป็นค่าใช้จ่ายในการพำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์เพื่อขาย ใช้ในการผลิต และการขาย ลำเช่าเพื่อการเกษตร ค่าบริการ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวและซ่อมแซมบ้าน ค่าหุ้นตามส่วนเงินกู้ ส่วนเงินกู้ระยะปานกลาง นำไปใช้ตามจุดมุ่งหมายดังนี้ บุกเบิก ปรับปรุงที่ดิน ซื้อที่ดินเพื่อการเกษตร ลงทุนทำสวน ลงทุนทำประมง เลี้ยงสัตว์ ซื้อเครื่องจักร-กล ซื้อ สร้างปรับปรุงบ้าน โรงเรือน ซ้ำระหนี้สินเดิมเพื่อการเกษตร ซ้ำระค่าหุ้นตามส่วนเงินกู้ ซื้อสัตว์ใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. การรับชำระคืนเงินกู้และหนี้สินคงเหลือที่สมาชิก จากการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ นั้น ยังมีการชำระเงินที่กู้ไปน้อย ซึ่งในปี 2532 สหกรณ์ฯ มีลูกหนี้ค้างชำระถึง 104 ราย รวมเป็นเงิน 319,000 บาท และสหกรณ์ฯ ก็ได้สำรองหนี้สูญไว้แล้ว 100% สมาชิกเสียชีวิต และย้ายออกนอกแดน 13 ราย ทำให้มีหนี้ค้างชำระถึง 118,436 บาท

10. หนี้สินคงเหลือที่สมาชิก จากตารางจะเห็นว่า สหกรณ์มีหนี้เงินกู้คงเหลือที่สมาชิกเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

11. การเปรียบเทียบกำไรขั้นต้นจากธุรกิจของสหกรณ์ฯ ในตารางที่ 1 คือ ธุรกิจเครดิต และธุรกิจซื้อ จะเห็นได้ว่า ธุรกิจเครดิตทำรายได้ให้แก่สหกรณ์มากกว่าธุรกิจการซื้อ ซึ่งธุรกิจเครดิตทำรายได้ส่วนใหญ่ก็คือ ดอกเบี้ยเงินกู้และค่าปรับเมื่อพ้นกำหนดชำระตามสัญญา และรายได้จากธุรกิจการซื้อ ก็ได้มาจากดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้า หนี้สูญ ลูกหนี้การค้ารับคืน ค่าบริการปุ๋ย

12. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายเรื่องเงินเดือน และค่าจ้าง ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่าค่าเป็นคดี ค่าใช้จ่ายตัดจ่าย ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าน้ำ-ค่าไฟ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ฯลฯ

13. ค่าใช้จ่ายธุรกิจเครดิต และค่าใช้จ่ายธุรกิจซื้อ ค่าใช้จ่ายธุรกิจเครดิตจะเป็นค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับค่าเผื่อหนี้สูญดอกเบี้ยค้างรับ ค่าใช้จ่ายติดตามหนี้ ค่าใช้จ่ายเงินกู้ (ส่งเสริมอาชีพ) ค่าค่าเป็นคดี เงินเดือน ค่าเผื่อหนี้สูญค่าปรับค้างรับ ค่าปรับผิดสัญญาชำระหนี้ (ชสภ.) จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคณะกรรมการและที่ประชุม

ค่าใช้จ่ายธุรกิจซื้อ มาจากค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้วิสาหกิจ ค่าเผื่อหนี้สูญลูกหนี้ค่าสินค้า ซากทุนจากสินค้าเสื่อมคุณภาพ ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บสินค้า เงินเดือน ค่าใช้จ่ายที่ได้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ และที่ประชุมว่าจะกำหนดไว้เท่าใด

14. รายได้อื่น ๆ ซึ่งจะมาจกดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ยเงินฝากชสภ. สงขลา จำกัด รายได้ค่าเช่า เงินอุดหนุน กำไรจากขายที่ดิน ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผลตอบแทนค่าลงทุนถือหุ้น รายได้เบ็ดเตล็ด จากตารางจะเห็นว่า มีการเพิ่มทุกปี

ตารางที่ 1. เปรียบเทียบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรำกภูมิ จำกัด ปี พ.ศ.2527-2532 (หน่วย:บาท)

รายการ	2527	2528	2529	2530	2531	2532
1. สมาชิก	733	684	660	679	575	546
2. ทุนเรือนหุ้น	540,750.00	589,500.00	666,350.00	819,400.00	1,034,150.00	1,174,150.00
3. เงินสำรอง	43,248.26	77,750.00	97,593.00	130,378.00	269,398.62	294,989.61
4. ทุนการศึกษาอบรม	-	4,469.00	4,620.00	3,700.00	3,412.00	2,863.00
5. เงินรับฝาก						
- สัจจะออมทรัพย์	-	-	27,000.00	67,000.00	71,452.00	69,679.09
- ออมทรัพย์	51,621.73	102,276.00	595,000.00	1,384,000.00	1,402,744.66	1,596,158.69
- ประจำ	78,314.00	203,770.00	240,000.00	209,000.00	1,683,148.28	162,773.09
6. แหล่งเงินทุน (ชกส. ชสภ.)	3,624,473.90	3,942,766.15	4,235,671.00	1,735,750.00	2,471,440.00	4,533,120.00
เงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์	88,000.00	71,400.00	54,600.00	37,800.00	21,000.00	42,000.00
7. ทุนการดำเนินงาน	4,784,788.37	5,231,619.75	5,216,565.28	6,659,303.59	8,455,528.29	3,250,588.98
8. เงินกู้ยืมให้แก่สมาชิก	1,509,650.00	2,393,600.00	2,392,200.00	1,987,050.00	5,413,390.00	4,533,120.00
- ระยะสั้น	610,200.00	1,284,200.00	1,073,700.00	1,735,750.00	2,471,440.00	2,328,370.00
- ระยะปานกลาง	899,450.00	1,109,400.00	1,318,500.00	251,300.00	2,941,950.00	2,204,750.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	2527	2528	2529	2530	2531	2532
9. การรับชำระคืน	364,041.00	2,051,360.00	2,308,933.17	2,665,074.00	3,794,112.00	4,269,828.00
- เงินกู้ระยะสั้น	339,726.00	1,050,451.00	1,270,170.17	1,230,395.00	2,238,459.00	2,393,687.00
- เงินกู้ระยะปานกลาง	624,315.00	1,000,909.00	1,038,763.00	1,434,679.00	1,555,653.00	1,876,141.00
10. หนี้เงินกู้คงเหลือที่สมาชิก	3,389,103.18	3,731,984.17	3,835,251.00	5,164,415.00	6,748,704.00	6,994,027.00
- หนี้เงินกู้ระยะสั้น	1,321,349.17	1,555,740.17	1,379,270.00	1,652,207.50	2,375,352.00	1,820,619.00
- หนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	2,067,754.01	2,176,244.00	2,455,981.00	3,512,207.50	4,373,352.00	5,173,408.00
11. กำไรขั้นต้นของธุรกิจเครดิต	201,010.95	127,802.00	126,854.25	182,335.65	266,682.75	307,500.25
12. กำไรขั้นต้นของธุรกิจซื้อ	21,872.04	41,679.90	13,507.93	38,338.89	106,151.67	49,074.50
13. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	174,748.28	165,490.36	168,371.70	221,316.79	226,926.60	263,015.20
14. ค่าใช้จ่ายธุรกิจเครดิต	5,488.65	11,625.00	6,950.00	27,751.51	86,299.67	113,073.14
15. ค่าใช้จ่ายธุรกิจซื้อ	77,569.56	56,808.92	46,820.38	40,963.49	138,315.30	24,458.50
16. รายได้อื่น ๆ	14,995.83	16,387.37	68,774.20	75,583.72	73,076.14	76,705.04

ที่มา : งบกำไรขาดทุน ปี 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด

ตอนที่ 2 ศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด ในรอบ 6 ปีการเงิน (พ.ศ.2527-2532)

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด ปี พ.ศ.2527-2532

ปี พ.ศ.	ทรัพย์สินทั้งสิ้น	ทุนทั้งสิ้น	หนี้สินทั้งหมด	รายได้ทั้งสิ้น	รายจ่าย	กำไรสุทธิ
2527	4,784,788.37	686,123.75	4,098,664.62	242,822.61	174,748.28	68,074.33
2528	5,231,619.75	737,678.02	4,493,941.73	1,209,350.37	1,186,005.38	23,344.99
2529	5,216,565.28	874,309.32	4,342,255.96	1,508,215.20	1,442,645.90	65,569.30
2530	6,659,303.59	1,052,555.79	5,605,747.80	1,880,786.72	1,828,906.25	51,880.47
2531	3,455,528.29	1,338,472.99	7,117,055.30	2,765,057.14	2,730,936.15	34,120.99
2532	9,250,588.98	1,572,492.91	7,678,096.07	2,776,736.04	2,696,857.12	79,878.92

ที่มา : งบดุล ปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด

อัตราส่วนหมุนเวียน (Current ratio)

เป็นอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน ผลที่ได้ชี้ให้เห็นถึงฐานะทางการเงินของกิจการว่ามี ความคล่องตัวในชำระหนี้ระยะสั้นเพียงใด โดยแสดงเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ข้อ 1}$$

ผลที่ได้ถ้ามีค่าสูง แสดงว่า สหกรณ์มีความคล่องตัวมาก คือ มีเงินทุนหมุนเวียนอยู่สูง มีความสามารถในการชำระหนี้ได้มาก แต่ถ้ออัตราส่วนสูงมากๆ อาจแสดงให้เห็นว่า สหกรณ์นำเงินทุนหมุนเวียนไปจมอยู่กับสินค้าคงเหลือ หรือถูกหนี้มากเกินไป ฉะนั้นสหกรณ์ต้องคำนึงถึงส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ด้วย

จากตารางที่ 3 ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งเกิดจากทรัพย์สินหมุนเวียนเพิ่ม

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด กับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ขนาดเดียวกัน ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน โดยมีอัตราส่วนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 จะเห็นได้ว่า สหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด มีอัตราส่วนหมุนเวียนต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน คือ มีอัตราส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 1.11 ซึ่งมากกว่า 1 นั้นเป็นที่น่าพอใจ ฟังนั้นสหกรณ์จึงควรหาทางเพิ่มสินทรัพย์หมุนเวียน หรือลดหนี้สินหมุนเวียนลงบ้าง

ตารางที่ 3 อัตราส่วนหนี้สินของสหกรณ์การเกษตรรพี จำกัด ปี พ.ศ.2527-2532

ปี พ.ศ.	ทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย	หนี้สินหมุนเวียน	อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียน
2527	4,386,015.01	4,098,664.62	1.07
2528	5,008,204.06	4,493,941.73	1.11
2529	5,224,092.52	4,342,255.96	1.20
2530	5,937,934.44	5,605,747.80	1.06
2531	7,557,415.95	7,117,055.30	1.06
2532	8,853,058.64	7,678,096.07	1.15

เฉลี่ย = 1.11

ที่มา : งบดุลปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรพี จำกัด

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (total debts to net worth ratio)

เป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีหนี้สินเป็นกี่เท่าของทุน อันแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวกว่าสหกรณ์ที่มีทุนเป็นของตนเองเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้เพียงใด ดังแสดงเป็นสูตรต่อไปนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนถัวเฉลี่ย}} \quad \text{ต่อ 1}$$

ผลที่ได้ถ้าอัตราส่วนสูงเกินไป อาจเป็นอันตรายต่อสหกรณ์ คือ ถ้าสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอ อาจประสบปัญหาการขาดทุนได้ง่าย เพราะต้องรับภาระในรูปของดอกเบี้ยจำนวนมาก จึงควรแก้ไข โดยการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่มขึ้น หรือพิจารณาลดการกู้ยืมบางราย

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2527-2528 มีอัตราที่สูง แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพมากนัก

อัตราส่วนการเป็นหนี้ของสหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์ขนาดเดียวกัน ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ซึ่งมีอัตราส่วนการเป็นหนี้เท่ากับ 3.55 แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ จำกัด มีอัตราส่วนการเป็นหนี้สูงกว่ามาตรฐาน คือ มีอัตราส่วนเฉลี่ย 5.92 แสดงว่า สภาพทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ จำกัด สูงกว่ามาตรฐานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียว และมีขนาดเดียวกัน ซึ่งแสดงถึงอัตราส่วนที่สูงกว่ามาตรฐานไม่ตี ยิงสูงก็ยิ่งเสี่ยงมาก ควรจะปรับให้ต่ำกว่า 1 โดยการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่มขึ้น หรือพิจารณาลดการกู้ยืมเงินบางรายการ

ตารางที่ 4 อัตราส่วนการเป็นหนี้ (หนี้สินทั้งหมด/ทุนถัวเฉลี่ยของสหกรณ์) ปี พ.ศ. 2527-2532

ปี พ.ศ.	หนี้สินทั้งหมด (บาท)	ทุนถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราส่วนการเป็นหนี้
2527	4,098,664.62	605,483.13	6.77
2528	4,493,941.73	711,900.89	6.31
2529	4,342,255.96	805,993.67	5.39
2530	5,605,747.80	963,432.56	5.82
2531	7,117,055.30	1,195,514.39	5.95
2532	7,678,096.07	1,455,482.95	5.28

เฉลี่ย = 5.92

ที่มา : งบดุลปี พ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ จำกัด

อัตราส่วนประสิทธิภาพ หรืออัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น (total assets turnover)

แสดงอัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งสิ้น กับทรัพย์สินทั้งสิ้น อันแสดงถึงความสามารถในการใช้ปัจจัย หรือทรัพยากรในการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งหมดว่าอยู่ในระดับสูงต่ำแค่ไหน ถ้าอัตราส่วนนี้สูงหรือต่ำ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของธุรกิจกับขนาดของทรัพย์สินที่มีอยู่โดยปกติ ถ้าอัตราการหมุนเวียนนี้มีอัตราสูงแสดงว่า ความสามารถของกิจการมีประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุน ถ้าต่ำก็แสดงว่าประสิทธิภาพยังไม่ดี โดยเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการพาณิชย์

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น = $\frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$ ต่อรอบ

จากตารางที่ 5 อัตราส่วนประสิทธิภาพ จากปี 2527-2532 มีอัตราส่วนสูงขึ้นทุกปี จากตารางปี 2531 มีอัตราส่วน 0.37 และในปี 2532 มีอัตราส่วนลดลงเหลือเท่ากับ 0.31 ซึ่งจากอัตราส่วน ตั้งแต่ปี 2527-2532 แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารเงินทุนของกิจการอยู่ในเกณฑ์ดี

อัตราส่วนประสิทธิภาพของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ขนาดเดียวกันในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ซึ่งมีอัตราส่วนประสิทธิภาพเท่ากับ 0.43 รอบ จากอัตราส่วนประสิทธิภาพของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด ซึ่งมีอัตราส่วนประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย เท่ากับ 0.27 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด ยังมีรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพย์สิน ยังต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ที่มีขนาดเดียวกัน ดังนั้นสหกรณ์ควรปรับปรุงโดยเพิ่มปริมาณธุรกิจ (รายได้) หรือไม่ก็ลดทรัพย์สินบางส่วนที่มีมากเกินไป หรือกระทำสองอย่างพร้อม ๆ กัน

ตารางที่ 5 อัตราส่วนประสิทธิภาพ (อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น) ปี พ.ศ. 2527-2532

ปี พ.ศ.	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	ทรัพย์สินรวมถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราส่วนประสิทธิภาพ
2527	242,882.61	4,386,015.01	0.06
2528	1,209,350.37	5,008,204.06	0.24
2529	1,508,215.20	5,224,092.52	0.29
2530	1,880,786.72	5,937,934.44	0.32
2531	2,765,057.14	7,557,415.95	0.37
2532	2,776,736.04	8,853,058.64	0.31

เฉลี่ย = 0.27

หมายเหตุ : เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปี พ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน (return on total assets)

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรในการดำเนินงานกับทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงานเป็นร้อยละเท่าใดของทรัพย์สินทั้งสิ้น ซึ่งอัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินเป็นอัตราส่วนที่ชี้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานกิจการ เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน} = \frac{\text{กำไรสุทธิในการดำเนินงาน}}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \quad \%$$

จากตารางที่ 6 แสดงอัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินของสหกรณ์สูงสุดเท่ากับร้อยละ 1.55 ในปี 2527 รองลงมาเท่ากับร้อยละ 1.26 ในปี 2529 และต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 0.45

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน และมีขนาดเดียวกัน ซึ่งมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เท่ากับ 1.84 จากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ซึ่งมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สินโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด มีความสามารถในการหำกำไรสุทธิประจำปีได้ต่ำ เพราะฉะนั้น สหกรณ์ฯ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพย์สินของสหกรณ์ และต่ำหามาตรฐานของสหกรณ์ขนาดเดียวกันและอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน

ตารางที่ 6 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน ปีพ.ศ. 2527-2532

ปี พ.ศ.	กำไรในการดำเนินงาน (บาท) (กำไรสุทธิประจำปี)	ทรัพย์สินทั้งสิ้น (บาท)	อัตราส่วนผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (%)
2527	68,074.33	4,386,015.01	1.55
2528	23,344.99	5,008,204.06	0.47
2529	65,569.30	5,224,092.52	1.26
2530	51,880.47	5,937,934.44	0.88
2531	34,120.99	7,557,415.95	0.45
2532	79,878.92	8,853,058.64	0.90

เฉลี่ย = 0.92

ที่มา : งบดุล ปีพ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด

อัตราส่วนกำไรสุทธิ (profit margin on sales)

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิต่อยอดขาย และผลลัพธ์ที่ได้จะบอกให้ทราบว่าในรอบระยะเวลาปีบัญชีที่ผ่านมา สหกรณ์ฯ สามารถทำกำไรสุทธิได้ร้อยละเท่าใดของยอดขาย หรือในทำนองเดียวกันกับที่วิเคราะห์อัตรากำไรสุทธิ อาจใช้กับกำไรขั้นต้นของสหกรณ์ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานหลาย ๆ ปีติดต่อกัน จะแสดงถึงสมรรถภาพในการบริหารงานได้มากขึ้น เช่น ถ้าอัตรากำไรขั้นต้นไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง แต่อัตรากำไรสุทธิลดลงตลอดระยะเวลาเดียวกัน จะสรุปได้ว่า อาจเกิดจากค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับยอดขายแล้วสูงขึ้น จึงควรพิจารณาลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน และในทางตรงกันข้าม ถ้ากำไรขั้นต้นลดลงตลอดระยะเวลา แสดงว่าอาจเกิดจากต้นทุนสินค้าสูงขึ้น เมื่อเทียบกับยอดขาย โดยสามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \quad \%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางอัตราส่วนผลกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด ในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2527-2532) ปรากฏว่าสหกรณ์ฯ มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.0686 หรือ 6.86 % ของรายได้ ซึ่งแสดงว่า ถ้ารายได้ของสหกรณ์ฯ ทั้งสิ้น 100 บาท เมื่อหักรายจ่ายจากการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ แล้ว สหกรณ์ฯ จะมีกำไรสุทธิ จากการดำเนินงาน 6.86 บาท ที่ขาดไปอีก 93.14 บาท เป็นค่าใช้จ่าย และทุนในการดำเนินงาน

อัตราส่วนผลกำไร ของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ขนาดเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ซึ่งมีอัตราส่วนผลกำไรเท่ากับ 4.37 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนผลกำไรของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนผลกำไรของสหกรณ์ฯ สูงกว่าอัตราส่วนผลกำไรของมาตรฐาน ซึ่งเท่ากับ 4.87 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ฯ มีกำไรสุทธิต่อรายได้ที่อยู่ในระดับสูงกว่าคือ สหกรณ์ฯ มีค่าใช้จ่าย เมื่อเทียบกับรายได้ของสหกรณ์ฯ แล้วสูงกว่ามาตรฐาน จึงทำให้กำไรสุทธิต่อรายได้อัตราส่วนที่สูงกว่ามาตรฐาน มีผลคือสหกรณ์ฯ คือสามารถนำเงินที่ได้จากการทำกำไรสุทธิในแต่ละปีมาเป็นค่าใช้จ่าย และทุนในการดำเนินงานในปีถัดไป

ตารางที่ 7 อัตราส่วนผลกำไร ปีพ.ศ.2527-2532

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิ (บาท)	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	อัตราส่วนผลกำไร (%)
2527	68,074.33	242,822.61	28.03
2528	23,344.99	1,209,350.37	1.93
2529	65,569.30	1,508,215.20	4.35
2530	51,880.47	1,880,786.72	2.76
2531	34,120.99	2,765,057.14	1.23
2532	79,878.92	2,776,736.04	2.88

เฉลี่ย = 6.86

ที่มา : งบดุล ปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (return on net worth)

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิประจำปีกับทุนของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยหุ้นที่สมาชิกถือ คือ เงินสำรอง เงินสะสม ตามข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งกำไร/ขาดทุนสุทธิประจำปี ผลลัพธ์ที่ได้จะบอกให้ทราบว่า ในรอบระยะเวลาที่ผ่านมาสหกรณ์มีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าใดของทุน หรือส่วนของผู้เป็นเจ้าของ ความสามารถในการทำกำไรของกิจการอยู่ในเปอร์เซ็นต์สูงหรือต่ำ การที่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงหรือต่ำ จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนจากเงินทุนของสหกรณ์เองว่า ได้มากน้อยเพียงใด โดยสามารถแสดงเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย}} \%$$

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าทุนทั้งหมดของสหกรณ์ฯ เพิ่มขึ้นทุกปี แต่กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ ที่ได้นั้นไม่แน่นอน ทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนของทุนมีค่าไม่คงที่

จากอัตราส่วนผลตอบแทนของทุนของสหกรณ์การเกษตรรทกภูมิ จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐาน ของสหกรณ์ในขนาดเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ซึ่งมีอัตราส่วนผลตอบแทน เท่ากับ 8.24 จากอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนของสหกรณ์การเกษตรรทกภูมิ จำกัด จะเห็นได้ว่า ปี 2527 และปี 2529 ที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่ามาตรฐาน ของสหกรณ์การเกษตรขนาดเดียวกัน และอยู่ในเขตเดียวกัน และจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ฯ จะต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในขนาดเดียวกัน และในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน คือ มีอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน เท่ากับ 6.06

ตารางที่ 8 อัตราส่วนผลตอบแทนของทุน ปี พ.ศ.2527-2532

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนเฉลี่ย (บาท)	อัตราส่วนผลตอบแทนของทุน%
2527	68,074.33	605,483.13	11.24
2528	23,344.99	711,900.89	3.28
2529	65,569.30	805,993.67	8.14
2530	51,880.47	963,432.56	5.38
2531	34,120.99	1,195,514.39	2.85
2532	79,878.92	1,455,482.95	5.49

เฉลี่ย = 6.06

ที่มา : งบดุล ปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุมิ จำกัด

อัตราทรัพย์สินทั้งหมดต่อหนี้สินทั้งหมด

อัตราส่วนทรัพย์สินทั้งสิ้นต่อหนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความมั่นคงมากน้อยเพียงไร โดยเปรียบเทียบทรัพย์สินของสหกรณ์ทั้งหมดกับหนี้สินของสหกรณ์ทั้งหมดผลที่ได้ถ้ามีค่าสูง แสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินสูง ซึ่งสามารถแสดงเป็นสูตร ได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทรัพย์สินต่อหนี้สินทั้งสิ้น} = \frac{\text{ทรัพย์สินทั้งหมด}}{\text{หนี้สินทั้งหมด}} \quad \text{ต่อ 1}$$

จากตัวเลขในตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าส่วนทรัพย์สินทั้งหมดต่อหนี้สินทั้งหมดของสหกรณ์นั้น ตั้งแต่ปี 2527-2532 มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยเกิน 1 คือ มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 1.11 ก็แสดงว่าสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุมิมีความมั่นคงทางการเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 อัตราทรัพย์สินทั้งหมดต่อหนี้สินทั้งหมด ของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุม จำกัด

ปี พ.ศ. 2527-2532

ปี พ.ศ.	ทรัพย์สินรวมถัวเฉลี่ย (บาท)	หนี้สินทั้งหมด (บาท)	อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน
2527	4,386,015.01	4,098,664.62	1.07
2528	5,008,204.06	4,493,941.73	1.11
2529	5,224,092.52	4,342,255.96	1.20
2530	5,937,934.44	5,605,747.80	1.06
2531	7,557,415.95	7,117,055.30	1.06
2532	8,853,058.64	7,678,096.07	1.15

เฉลี่ย = 1.11

ที่มา : งบดุล ปี พ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุม จำกัด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าแนวโน้มเพื่อทราบถึงความเป็นไปได้ของการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุม จำกัด ในอนาคต

ทรัพย์สินและแนวโน้มทรัพย์สิน

ทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุม จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 10 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2532 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวโน้มของทรัพย์สินทั้งหมด โดยใช้วิธี จะได้ค่าแนวโน้ม ดังนี้

ประมาณค่าทรัพย์สินทั้งหมด จากการดำเนินงาน ได้สมการดังนี้

$$Y_1 = a + b(t)$$

$$Y_1 = 4,210,913.31 + 955,527.63(t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = .95, \quad T - \text{Value} = 6.37$$

จากรูปแบบของสมการแสดงว่าทรัพย์สินของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีเพราะค่าของ b มีค่าเป็นบวกหรืออัตราหนึ่ง ค่าสัมประสิทธิ์ของเวลา (t) มีค่าเป็นบวกไม่อาจกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่า a จากสมการที่ได้เท่ากับ 4210913.31 หมายความว่า ถ้ากำหนดเวลาเริ่มแรกของการพยากรณ์เป็นศูนย์ จะทำให้สหกรณ์มีทรัพย์สิน 4210913.31 บาท แต่ค่าของเวลาเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ทรัพย์สินของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ 955527.63 จากสมการเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป 1 ปี จะทำให้ทรัพย์สินของสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นมูลค่า 955527.63 บาท ในทิศทางเดียวกัน

จาก R^2 ที่ได้จากสมการเท่ากับ .95 แสดงว่าร้อยละ 95.41 ของการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของเวลา และร้อยละ 4.59 ของการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ

ค่าทดสอบทางสถิติ (T - Value) ที่ได้จากสมการเท่ากับ 6.37 ซึ่งสูงกว่าค่า t จากในตาราง ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเท่ากับ 2.77 แสดงให้เห็นว่าเวลามีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของรายได้

ตารางที่ 10 ทรัพย์สินและแนวโน้มทรัพย์สินทั้งหมด ปี พ.ศ. 2527-2537

ปี พ.ศ.	ทรัพย์สินทั้งหมด (บาท)	T	ค่าแนวโน้มทรัพย์สิน (บาท)
2527	4,784,788.37	0	4,210,913.31
2528	5,231,619.75	1	5,166,440.94
2529	5,216,565.28	2	6,121,968.57
2530	6,659,303.59	3	7,077,496.20
2531	8,455,528.29	4	8,033,023.83
2532	9,250,588.98	5	8,988,551.46
2533		6	9,944,079.09
2534		7	10,899,606.72
2535		8	11,855,134.35
2536		9	12,810,661.98
2537		10	13,766,189.61

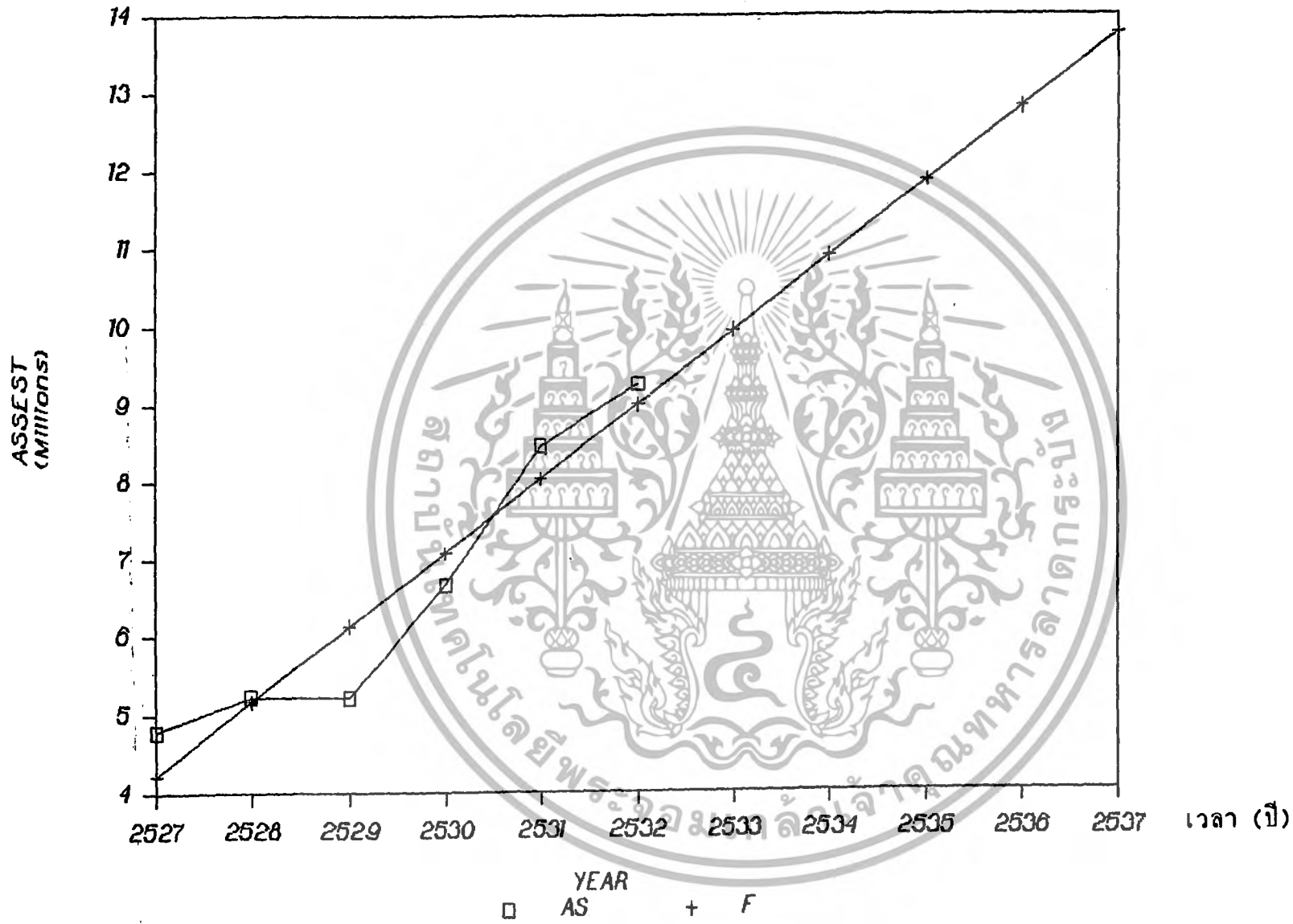
ที่มา : 2. งบดุล ปี พ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4. จากการศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรัพย์สิน (ล้านบาท)

ภาพที่ 1 ทรัพย์สินปี 2527-2532 และแนวโน้มของทรัพย์สินปี 2527-2537

ทุนและแนวโน้มของทุน

ทุนทั้งหมดของสหกรณ์การเกษตรรพีวิทยุ จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 11 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2532 เมื่อนำวิเคราะห์หาแนวโน้มของทุนทั้งหมด โดยใช้วิธี Simple regression จะได้ค่าดังนี้

ประมาณค่าทุนทั้งหมดของสหกรณ์ฯ ได้สมการดังนี้

$$Y_2 = a + b (t)$$

$$Y_2 = 585,571.38 + 183,213.63 (t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = 0.98, \quad T - \text{Value} = 8.96$$

จากรูปแบบของสมการ แสดงว่า ทุนของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น เพราะค่าของ b เป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่ง ค่าสัมประสิทธิ์ของเวลาเป็นบวกนั่นเอง

ค่า a จากสมการเท่ากับ 585,571.38 บาท หมายความว่า ถ้ากำหนดให้เวลาในปีเริ่มแรกของการพยากรณ์เป็นศูนย์แล้ว จะทำให้สหกรณ์มีทุนทั้งสิ้น 585,571.38 บาท แต่ค่าของเวลา (t) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ 183,213.63 บาท จากสมการเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 1 ปี จะทำให้ทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไป 183,213.63 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ค่า R^2 ที่ได้จากสมการ เท่ากับ 0.98 แสดงว่าร้อยละ 97.59 ของการเปลี่ยนแปลงของทุน สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของเวลา และร้อยละ 2.41 ของการเปลี่ยนแปลงของทุนเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ จากค่า R^2 ที่มีค่าสูง แสดงให้เห็นว่าสมการที่ได้มีความเชื่อมั่นได้สูง

ค่า $T - \text{value}$ ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 8.96 ซึ่งสูงกว่าค่า $T - \text{value}$ ที่ได้จากในตาราง ณ ระดับความเชื่อมั่น 99% ซึ่งเท่ากับ 4.60 แสดงให้เห็นว่าเวลามีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของทุนทั้งหมดของสหกรณ์ฯ

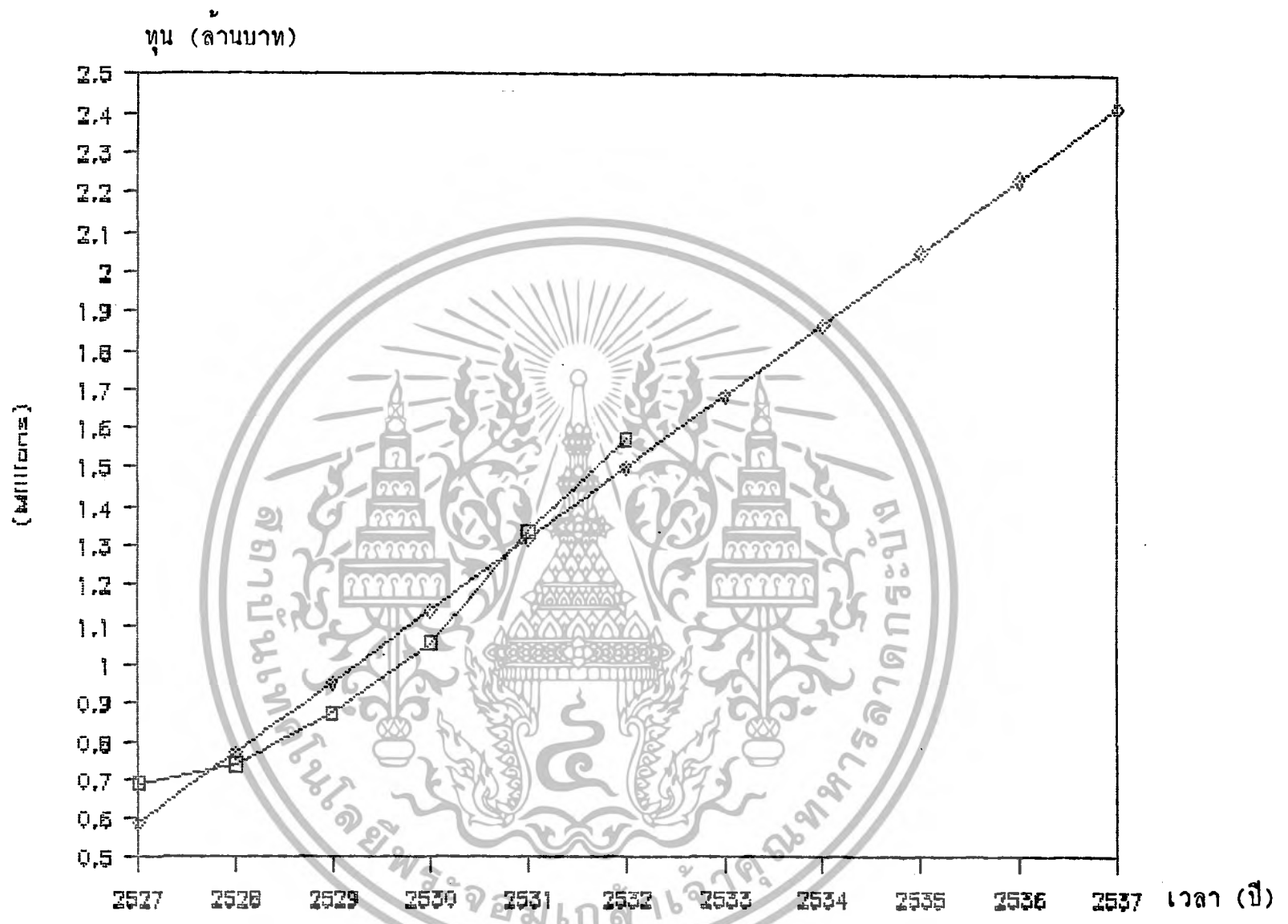
ตารางที่ 11 ทุนและแนวโน้มของทุน ปี พ.ศ.2527-2537

ปี พ.ศ.	ทุนทั้งหมดของสหกรณ์ (บาท)	T	ค่าแนวโน้มของทุน (บาท)
2527	68,123.75	0	585,571.38
2528	737,678.02	1	768,785.01
2529	874,309.32	2	951,998.64
2530	1,052,555.79	3	1,135,212.27
2531	1,338,472.99	4	1,318,425.90
2532	1,572,492.91	5	1,501,639.53
2533		6	1,684,853.16
2534		7	1,868,066.79
2535		8	2,051,280.42
2536		9	2,234,494.05
2537		10	2,417,707.68

ที่มา: 2. งบดุล ปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

4. จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 ทุนทั้งหมดปี 2527-2532 และแนวโน้มของทุนปี 2527-2537

หนี้สินและแนวโน้มของหนี้สิน

หนี้สินทั้งหมดของสหกรณ์การเกษตรรพี จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 12 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2532 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวโน้มของหนี้สินทั้งหมด โดยใช้วิธี simple regressine จะได้ว่าดังนี้

ประมาณค่าหนี้สินทั้งหมด จากการคำนวณงานของสหกรณ์ฯ ได้สมการดังนี้

$$Y_3 = a + b (t)$$

$$Y_3 = 3,625,246.69 + 772,285.42 (t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = .95, \quad T - \text{Value} = 5.83$$

จากรูปแบบของสมการแสดงว่า หนี้สินของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี เพราะค่าของ b เป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของเวลา (t) เป็นบวก ค่า a จากสมการเท่ากับ 3,625,246.69 หมายความว่า ถ้ากำหนดให้เวลาของปีเริ่มแรกของการพยากรณ์เป็นศูนย์จะทำให้สหกรณ์ฯ มีหนี้สิน 3,625,246.69 บาท แต่ค่าของเวลา (t) จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้หนี้สินของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี ละ 772,285.42 บาท จากสมการ เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลง 1 ปี จะทำให้หนี้สินของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไป 772,285.42 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ค่า R^2 ที่ได้จากสมการเท่ากับ 0.95 แสดงว่าร้อยละ 94.58 ของการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินสามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของเวลา และร้อยละ 5.42 ของการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินเกิดจากปัจจัยอื่น

ค่า $T - \text{value}$ ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 5.83 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่า $T - \text{value}$ จากในตาราง ณ ระดับความเชื่อมั่น 99% ซึ่งเท่ากับ 4.60 แสดงให้เห็นว่า เวลาที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินทั้งหมดของสหกรณ์ฯ

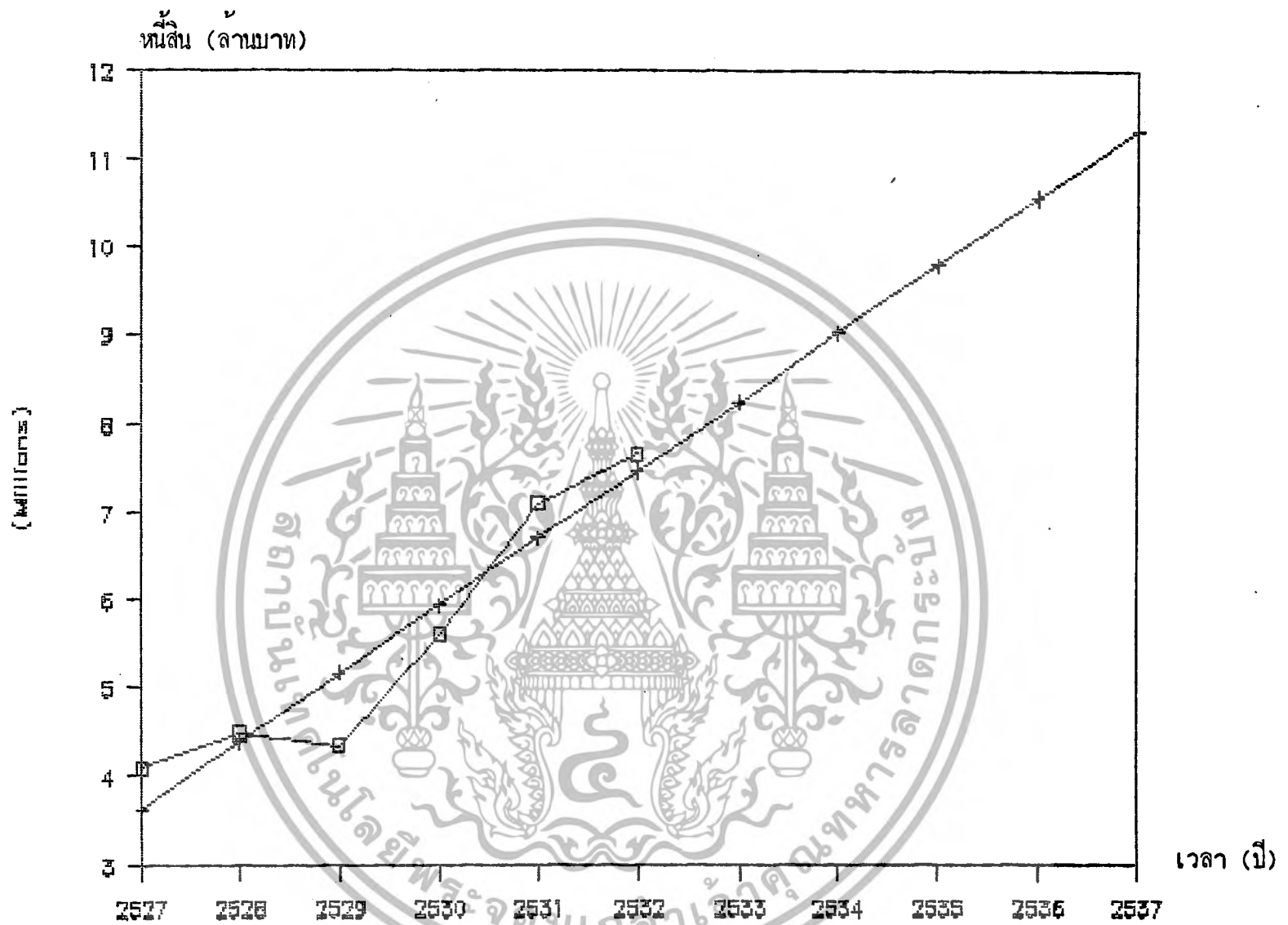
ตารางที่ 12 หนี้สินทั้งหมด และแนวโน้มของหนี้สิน จากปี พ.ศ.2527-2537

ปี พ.ศ.	หนี้สินทั้งหมด (บาท)	T	ค่าแนวโน้มของหนี้สิน (บาท)
2527	4,098,664.62	0	3,625,246.69
2528	4,493,941.73	1	4,397,532.11
2529	4,342,255.96	2	5,169,817.53
2530	5,605,747.80	3	5,942,102.95
2531	7,117,055.30	4	6,714,388.37
2532	7,678,096.07	5	7,486,673.79
2533		6	8,258,959.21
2534		7	9,031,244.63
2535		8	9,035,530.05
2536		9	10,575,815.47
2537		10	11,348,100.89

ที่มา : 2. งบดุล ปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรรพีภูมิ จำกัด

4. จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 หน้ํานํ้าทั้งหมดปี 2527-2532 และแนวโน้มของหน้ํานํ้าปี 2527-2537

รายได้และแนวโน้มของรายได้

รายได้ของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 13 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2532 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มของรายได้ โดยวิธี **simple regression** จะได้อัตราดังนี้

ประมาณการรายได้จากการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ได้สมการดังนี้

$$Y_t = a + b(t)$$

$$Y_t = 465,547.61 + 505,978.83(t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = .97, \quad T - \text{Value} = 8.62$$

จากสมการที่ได้แสดงว่า รายได้ของสหกรณ์การเกษตรรัตนภูมิ จำกัด มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปีเพราะค่า b ที่ได้จากการคำนวณเป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่งความสัมพันธ์ของเวลา (t) มีค่าเป็นบวก

ค่า a ที่ได้จากการแทนค่า 465,547.61 หมายความว่า ถ้ากำหนดให้เวลาของการพยากรณ์ในปีเริ่มแรกเป็นศูนย์ จะทำให้สหกรณ์ฯ มีรายได้ทั้งสิ้น 465,547.61 บาท แต่ค่าของเวลา (t) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้รายได้ของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีปีละ 505,978.83 บาท จากสมการเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป 1 ปี จะทำให้รายได้ของสหกรณ์ฯ ที่จะเปลี่ยนแปลงไป 505,978.83 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ค่า R^2 ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 0.97 แสดงว่าร้อยละ 97.41 ของการเปลี่ยนแปลงของรายได้ สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของเวลา และร้อยละ 2.59 ของการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ

ค่า $T - \text{Value}$ ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 8.62 ซึ่งสูงกว่าค่า $T - \text{Value}$ จากในตาราง ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเท่ากับ 2.77 แสดงให้เห็นว่าเวลาที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงรายได้ของสหกรณ์ฯ

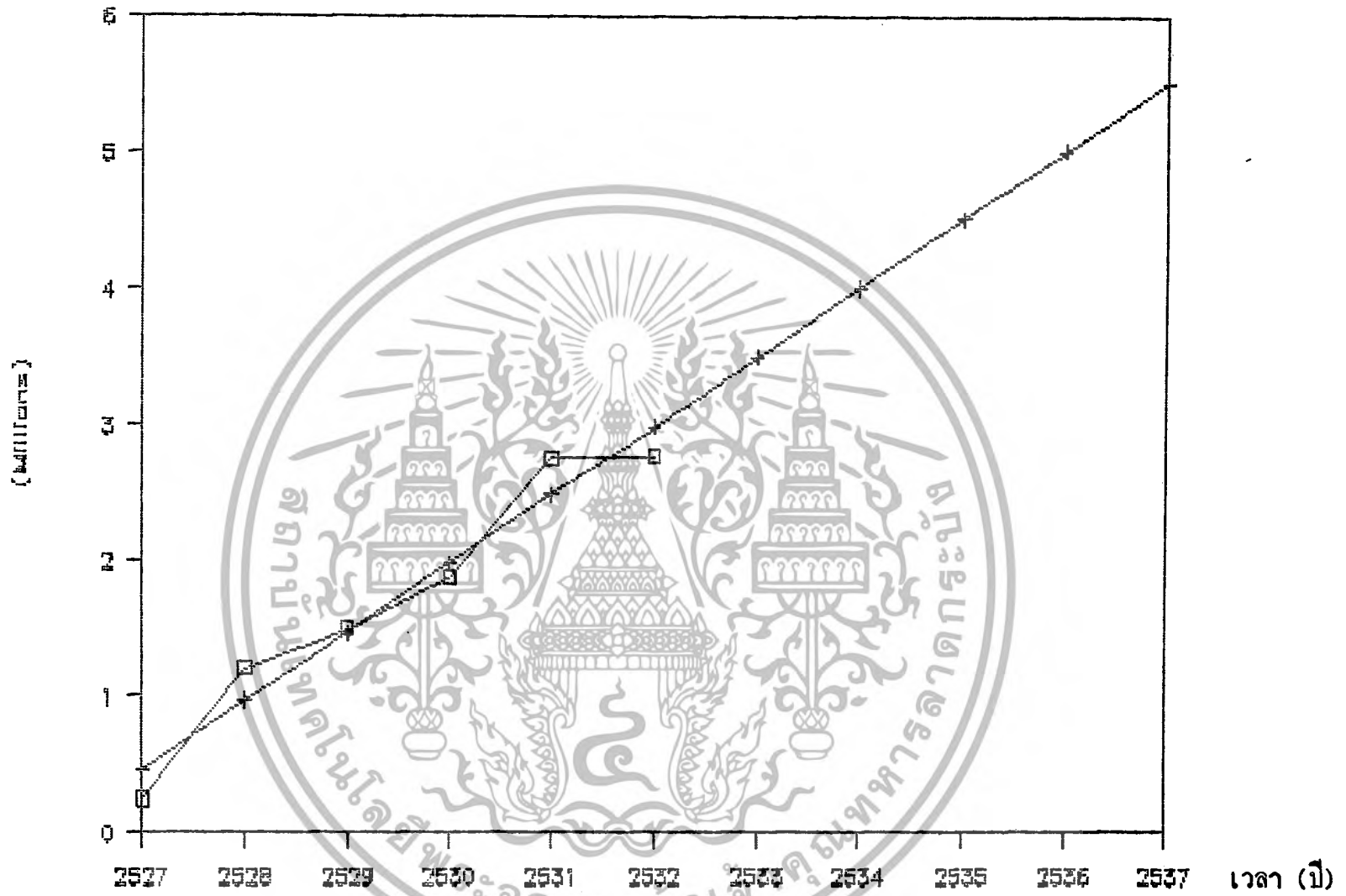
ตารางที่ 13 รายได้และแนวโน้มของรายได้ในการดำเนินงาน ปี พ.ศ.2527-2537

ปี พ.ศ.	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	T	ค่าแนวโน้มรายได้ (บาท)
2527	242,822.61	0	465,547.61
2528	1,209,350.37	1	971,526.44
2529	1,508,215.20	2	1,477,505.27
2530	1,880,786.72	3	1,983,484.10
2531	2,765,057.14	4	2,489,462.93
2532	2,776,736.04	5	2,995,441.76
2533		6	3,501,420.59
2534		7	4,007,399.42
2535		8	4,513,378.25
2536		9	5,019,357.08
2537		10	5,252,335.91

ที่มา : 2. งบดุลปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด
4. จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ (ล้านบาท)

ภาพที่ 4 รายได้ทั้งหมดปี 2527-2532 และแนวโน้มของรายได้ปี 2527-2537

รายจ่ายและแนวโน้มของรายจ่าย

รายจ่ายทั้งหมดของสหกรณ์รัฐภูมิ จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 14 ตั้งแต่ พ.ศ.2527-2532 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มของรายจ่าย โดยใช้วิธี Simple regression จะได้อา

ประมาณการรายจ่าย จากการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ได้สมการดังนี้

$$Y_5 = a + b(t)$$

$$Y_5 = 417,283.40 + 503,759.91(t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = 0.96, \quad T - \text{Value} = 7.89$$

จากสมการที่ได้ แสดงว่ารายจ่ายของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี เพราะค่า b ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่ง ค่าสัมประสิทธิ์ของเวลา (t) มีค่าเป็นบวก

ค่า a ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 417,283.40 หมายความว่า ถ้ากำหนดให้เวลาในปีเริ่มแรกของการพยากรณ์มีค่าเป็นศูนย์ จะทำให้สหกรณ์ฯ มีรายจ่ายจากการดำเนินงานเท่ากับ 503,759.91 บาท แต่ค่าของเวลา (t) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้รายจ่ายของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ 503,759.91 บาท จากสมการ เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป 1 ปี จะทำให้รายจ่ายของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง 503,759.91 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ค่า R^2 ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 0.96 แสดงว่าร้อยละ 96.93 ของการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายเกิดจากปัจจัยอื่น

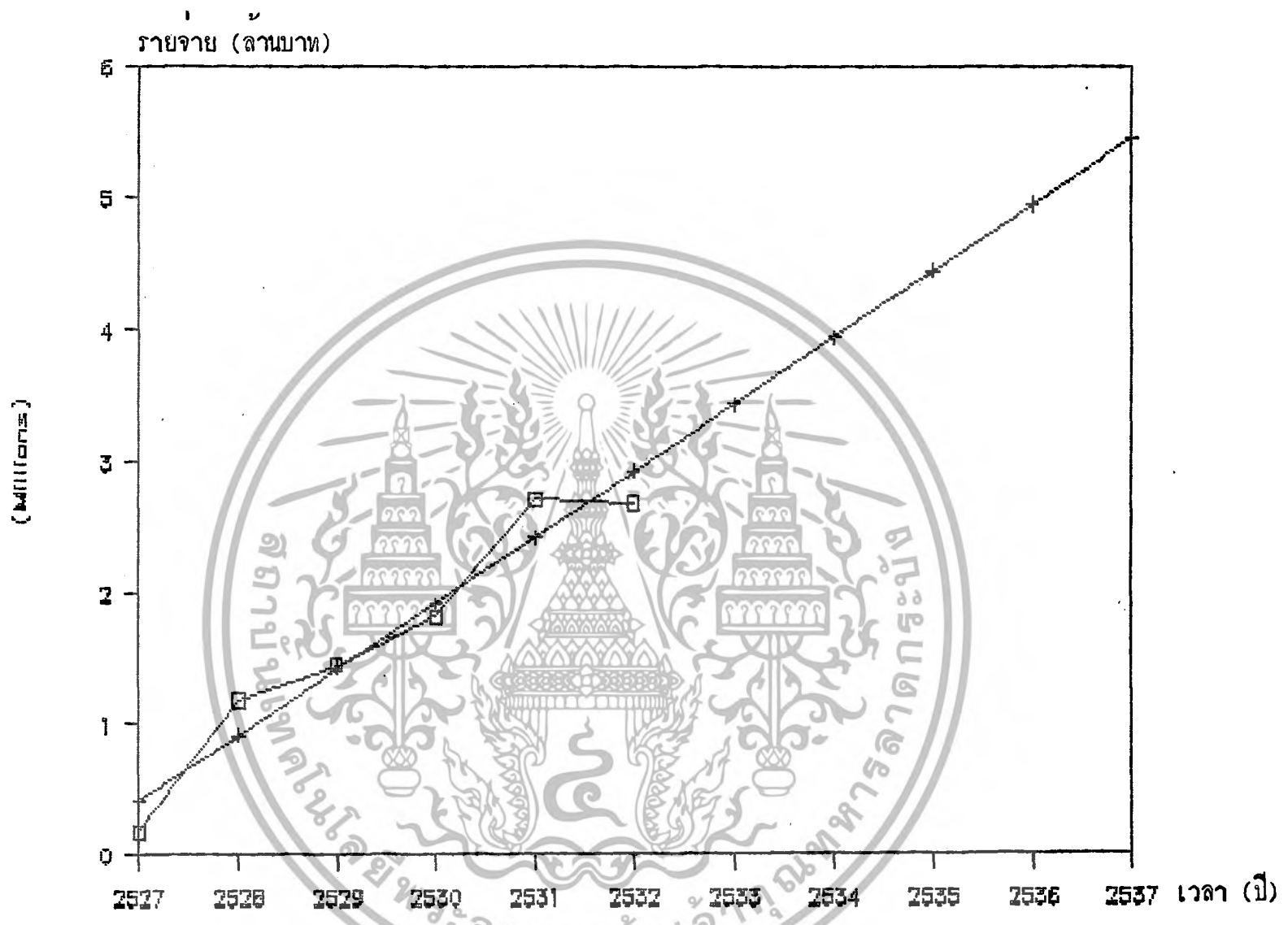
ค่า T - Value ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 7.89 ซึ่งสูงกว่าค่า T - Value จากในตาราง ณ. ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเท่ากับ 2.77 แสดงให้เห็นว่า เวลามีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของรายจ่าย

ตารางที่ 14 รายจ่ายและแนวโน้มของรายจ่ายในการดำเนินงาน ปี 2527-2537

ปี พ.ศ.	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (บาท)	T	ค่าแนวโน้มรายจ่าย (บาท)
2527	174,748.28	0	417,283.40
2528	1,186,005.38	1	921,043.31
2529	1,442,645.90	2	1,424,803.22
2530	1,828,906.25	3	1,928,563.13
2531	2,730,936.15	4	2,432,323.04
2532	2,696,857.12	5	2,936,082.95
2533		6	3,439,842.86
2534		7	3,943,602.77
2535		8	4,447,362.68
2536		9	4,951,122.59
2537		10	5,454,882.50

ที่มา : 2. งบดุล ปีพ.ศ. 2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด
4. จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 รายจ่ายทั้งหมด ปี 2527-2532 และแนวโน้มของรายจ่าย ปี 2527-2537

กำไรสุทธิและค่าแนวโน้มของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 15 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527-2532 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวโน้มของกำไรสุทธิ โดยวิธี Simple gression จะได้อัตราดังนี้

ประมาณค่ากำไรสุทธิ จากการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ได้สมการดังนี้

$$Y_6 = a + b (t)$$

$$Y_6 = 48,264.21 + 2,218.92 (t)$$

ค่าทดสอบที่ได้จากการคำนวณ

$$R^2 = .19, T - Value = 0.39$$

ค่าสมการที่ได้แสดงว่า กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เพราะค่า b ที่ได้จากการคำนวณ มีค่าเป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของเวลา (t) มีค่าเป็นบวก

ค่า a ที่ได้จากการสมการเท่ากับ 48,264.21 หมายความว่า ถ้ากำหนดให้เวลา (t) ของการพยากรณ์ในปีเริ่มแรกเป็นศูนย์ จะทำให้สหกรณ์กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 48,264.21 บาท แต่ค่าของเวลา (t) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ 2,218.92 บาท จากสมการเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป 1 ปี จะทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง 2,218.92 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ค่า R^2 ที่ได้จากการสมการเท่ากับ 0.19 แสดงว่าร้อยละ 19.19 ของการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของเวลา และร้อยละ 80.81 ของการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ เกิดจากปัจจัยอื่น

ค่า $T - Value$ ที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 0.39 ซึ่งต่ำกว่าค่า $T - Value$ จากในตาราง ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเท่ากับ 2.77 แสดงให้เห็นว่าเวลาไม่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิของสหกรณ์

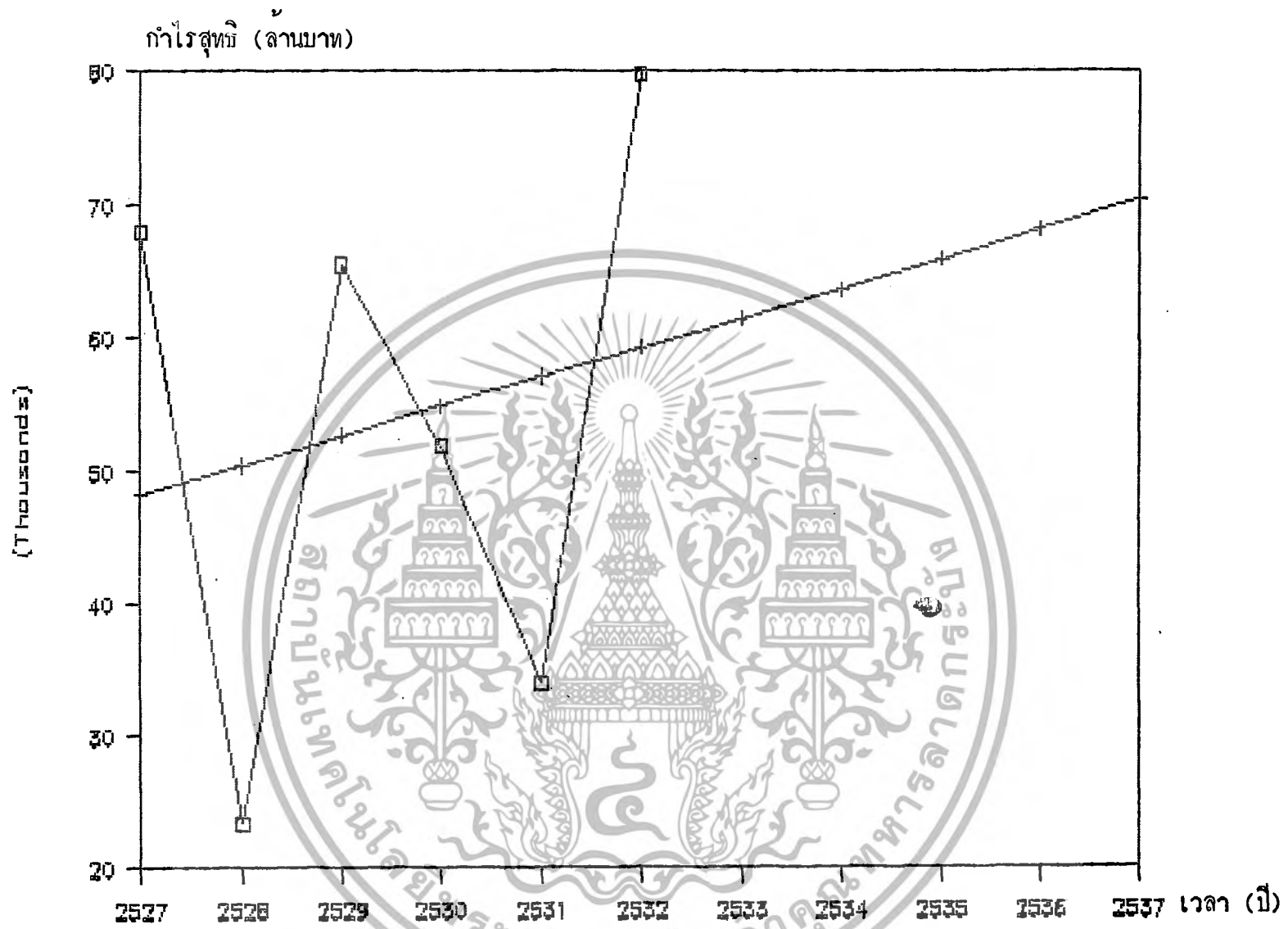
ตารางที่ 15 กำไรสุทธิของสหกรณ์ และค่าแนวโน้มนៃของกำไรสุทธิ ปีพ.ศ.2527-2537

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิ (บาท)	T	ค่าแนวโน้มนៃกำไรสุทธิ (บาท)
2527	68,074.33	0	48,264.21
2528	23,344.99	1	50,483.13
2529	65,569.30	2	52,702.05
2530	51,880.47	3	54,920.97
2531	34,120.99	4	57,139.89
2532	79,878.92	5	59,358.81
2533		6	61,577.73
2534		7	63,796.65
2535		8	66,015.57
2536		9	68,234.49
2537		10	70,453.41

ที่มา : 2. งบดุลปี พ.ศ.2527-2532 ของสหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด

4. จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 กำไรสุทธิปี 2527-2532 และแนวโน้มของกำไรสุทธิ ปี 2527-2537

บทบาทของสหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ กัมพูชา ในการพัฒนาชนบท

1. เป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้กู้ยืม โดยสหกรณ์ฯ ได้กู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด เพื่อใช้เป็นทุนให้กู้ยืมแก่สมาชิก เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในด้านต่าง ๆ เช่น ซื้อปุ๋ย เลี้ยงปลา เลี้ยงหมู ทำแซง ปรับปรุงโรงสี ทำสวนยาง บุกเบิกปรับปรุงเพื่อการเกษตร ฯลฯ เมื่อสมาชิกได้นำเงินที่กู้ยืมไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก็จะทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้นกว่าเดิม
2. สหกรณ์ฯ ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ตามที่สมาชิกของสหกรณ์ฯ ได้ทำอรรถประโยชน์จะ ตามแผนงานที่เสนอไว้ ทำให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด สามารถระดมเงินทุนจากสหกรณ์ต่าง ๆ เข้าไปอยู่ในชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด จนสามารถนำเงินเหล่านั้นมาจ่ายให้กับโครงการส่งเสริมอาชีพของสหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ กัมพูชา จำกัด ซึ่งสหกรณ์ฯ ได้คัดเลือกกลุ่มที่ทำดีจะอรรถประโยชน์อย่างคึกคัก และจริงจังต่อการพัฒนาตนเอง มาเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ซึ่งมีโครงการการเลี้ยงสุกรขุนสามสายเลือด โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคคม โครงการเลี้ยงควาย และโครงการปลูกมะม่วง
3. สหกรณ์ฯ ได้ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักอรรถประโยชน์ โดยมีการรับฝากเงินจากสมาชิกทั้งฝากประจำ อรรถประโยชน์ และฝากอรรถประโยชน์ และในแต่ละปีสหกรณ์ฯ ได้มีการมอบรางวัลแก่สมาชิกที่ทำธุรกิจกับสหกรณ์ฯ ด้วย เช่น ถ้วยตมมากที่สุด มีเงินฝากคงเหลือมากที่สุด ในสหกรณ์ฯ
4. สหกรณ์ฯ ได้ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาขายปลีก เช่น ปุ๋ย เสื้อ รถไถ วัสดุการเกษตร อาหารสัตว์ นมสด ข้าวสาร และสินค้าทั่วไปที่จำเป็น ซึ่งได้ช่วยเหลือสมาชิกให้รอดพ้นจากการเอาเปรียบเอาเปรียบของพ่อค้าในตลาดได้
5. ส่งเสริม และเผยแพร่วิชาการเกษตรแบบใหม่แก่สมาชิก ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกได้รับผลผลิตมากขึ้น โดยมีพนักงานสืบเชื้อ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ระดับอำเภอ และจังหวัด ได้ทำการส่งเสริม และแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสม การใช้ปุ๋ย การประกอบอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิคในการผลิตที่ทันสมัย และเหมาะสมให้แก่สมาชิก เพื่อนำไปปรับปรุงใช้ในการประกอบอาชีพ
6. สหกรณ์ฯ ได้จัดให้มีการประชุม และการศึกษายวรม ความรู้คานสหกรณ์และคานอื่น ๆ ให้แก่สมาชิก ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ พนักงานสหกรณ์ฯ ทำให้มีการพบปะกันอยู่เสมอ ซึ่งย่อมจะมีส่วนช่วยให้มีความสะดวกในการปกครองของบ้านเมือง และก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เมื่อใครมีปัญหอะไร ก็จะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังช่วยส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแบบประชาธิปไตยด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงาน เพื่อวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือในด้านของเงิน-ทุน และการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก จากการศึกษาในครั้งนี้ มุ่งหวังที่จะทราบถึงปัญหาของสหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด ว่ามีปัญหอะไรบางอย่างที่ควรแก้ไข ตลอดจนศึกษาถึงผลการดำเนินงานในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา (2527-2532) และการพยากรณ์หาแนวโน้ม ในเรื่องของทรัพย์สินทั้งหมด ทุน หนี้สิน รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ ว่าเป็นความเป็นไปได้ในอนาคตอย่างไร โดยใช้การพยากรณ์หาแนวโน้ม วิธี Simple regressing จากการศึกษาในครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิทั้งหมดในการวิเคราะห์ และการพยากรณ์

อัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด

	เขต 9	มาตรฐาน	เฉลี่ยของสหกรณ์%
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.21	1.25	1.11
อัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน	3.55	3.48	5.92
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น	0.43	0.41	0.27
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)	1.84	1.69	0.92
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (ร้อยละ)	4.37	4.87	6.86
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน (ร้อยละ)	8.24	7.68	6.06

จากตารางอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ของสหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด โดยเฉลี่ย (2527-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนที่ต่ำกว่าอัตรามาตรฐาน ของสหกรณ์ในระดัเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์การเกษตรวิชัย จำกัด มีสภาพคล่องของทุนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน คือ มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำ ความสามารถในการชำระหนี้มีน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด โดยเฉลี่ย (2527-2532) ปรากฏว่า อัตราส่วนที่ไต่สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน และมีขนาดเดียวกัน ผลที่ไต่แสดงให้เห็นว่า ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงมากอาจจะเป็นอันตรายต่อสหกรณ์ฯ ไต่ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน

อัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด โดยเฉลี่ยแล้ว (2527-2532) ปรากฏว่า อัตราส่วนที่ไต่ต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์การเกษตร ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ที่มีระดับเดียวกัน จากผลที่ไต่แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้จ่าย หรือทรัพยากรในการดำเนินงานต่ำ

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน (ร้อยละ) ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด โดยเฉลี่ย (2527-2532) ปรากฏว่า อัตราที่ไต่ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์ระดับเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการหากำไรสุทธิไต่ต่ำ

อัตราส่วนกำไรสุทธิ (ร้อยละ) ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด โดยเฉลี่ย (2527-2532) ปรากฏว่า อัตราส่วนที่ไต่สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในระดับเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ) ของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด โดยเฉลี่ย (2527-2532) ปรากฏว่าอัตราส่วนที่ไต่ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรในระดับเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน

ฉะนั้นในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด ควรจะทำการปรับปรุงอัตราส่วนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน อัตราส่วนหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เพราะอัตราส่วนที่ไต่จากการดำเนินงาน ยังต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน ของสหกรณ์การเกษตรในระดับเดียวกัน และอยู่ในเขตเศรษฐกิจเดียวกัน จากผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด ในรอบ 6 ปี (2527-2532) จากผลที่ไต่ส่วนใหญ่แล้ว ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการพยากรณ์หาแนวโน้มของทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ฯ ทนทั้งหมดของสหกรณ์ฯ หนี้สินทั้งสิ้น รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ โดยไขข้อมูล พ.ศ. 2527 - 2532 มาพยากรณ์หาค่าแนวโน้มข้างหน้าอีก 5 ปี (2533-2537) ได้ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์ ดังนี้

ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์ทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2532-2537 ได้ค่าแนวโน้ม คือ ทรัพย์สินของสหกรณ์ฯ จะเพิ่มขึ้นทุกปี จากปี 2533 มีค่าแนวโน้มของทรัพย์สินเท่ากับ 7,175,801.31 บาท และปี 2537 ค่าแนวโน้มของทรัพย์สินที่ได้เท่ากับ 9,314,002.87 บาท

ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์ทั้งหมดของสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2533-2537 ได้ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์ คือ ทนของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี จากปี 2533 มีค่าแนวโน้ม เท่ากับ 978,514.70 บาท และปี 2537 ค่าแนวโน้มของทนที่ได้เท่ากับ 1,272,289.89 บาท

ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์รายได้ทั้งสิ้นของสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2533-2537 ได้ค่าแนวโน้มของรายได้ทั้งสิ้นของสหกรณ์ฯ จากการพยากรณ์ คือ รายได้ของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี จากปี 2533 มีค่าแนวโน้มของรายได้เท่ากับ 3,501,420.59 บาท และปี 2537 ค่าแนวโน้มของรายได้เท่ากับ 5,525,335.91 บาท

ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์รายจ่ายทั้งหมดของสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2533-2537 ได้ค่าแนวโน้มของรายจ่าย คือ รายจ่ายของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี จากปี 2533 มีแนวโน้มของรายจ่ายเท่ากับ 3,439,842.86 บาท และในปี 2537 ค่าแนวโน้มของรายจ่ายเท่ากับ 5,454,882.50 บาท

ค่าแนวโน้มจากการพยากรณ์กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2533-2537 ได้ค่าแนวโน้มของกำไรสุทธิจากการพยากรณ์ คือ กำไรสุทธิของสหกรณ์ฯ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี จากปี 2533 มีค่าแนวโน้มของกำไรสุทธิเท่ากับ 61,577.73 บาท และในปี 2537 มีค่าแนวโน้มของกำไรสุทธิเท่ากับ 70,453.41 บาท ซึ่งค่าแนวโน้มของการพยากรณ์ที่ได้ในปี 2537 มีค่าน้อยกว่ากำไรสุทธิในปัจจุบันของสภาพความเป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสงค์หนึ่ง เช่น เอาไปลงทุนค้าขาย ใช้นี้เค็ม นำไปใช้กู้ยืม และนอกจากนี้ยังมีแนวโน้มนำเงินกู้บางส่วนใช้ในการบริโภคเกินความจำเป็น แทนที่จะพยายามนำมาลงทุนในงานเกษตรของตน เป็นเหตุทำให้ทุนที่ได้นี้มาขาดแคลน ส่งผลกระทบค่านายได้การเกษตร จึงทำให้ชำระหนี้ตามกำหนดไม่ได้

แนวทางแก้ไข พนักงานสินเชื่อต้องหมั่นชี้แจง และชักจูงความเข้าใจให้ถูกต้อง เข้าใจระเบียบการกู้เงิน การใช้จ่ายเงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ จะเกิดผลดีอย่างไร ถ้าไม่ใช้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ จะเสียหายอย่างไร แจงให้ถูกต้องทราบว่าสหกรณ์จะติดตามเรื่องนี้เพื่อให้ถูกต้องประโยชน์จากเงินกู้ของสหกรณ์ หากใช้เงินกู้ไม่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ จะทำให้เสียเครดิตต่อสหกรณ์ อาจไม่ได้รับความช่วยเหลืออีก นอกจากนี้ พนักงานสินเชื่อจะต้องออกตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้อย่างจริงจังทุกชั้น ย้ำให้ถูกต้องใช้เงินกู้ ทำการเกษตรให้ได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้ หากไม่ดีขึ้นแจ่มเหตุผลเพื่อพิจารณา ถ้าการตรวจสอบเงินกู้ครั้งแรก ยังทำการเกษตรไม่ได้ตามแผนงานให้แจ่มให้ถูกต้องทราบว่า จะมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเมื่อใด ควรตรวจสอบตามถูกต้องประกอบกัน เพื่อให้ถูกต้องกำหนดเวลาที่ควรจะมาตรวจสอบครั้งที่ 2 อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า สมาชิกผู้กู้มีเจตนาตั้งใจใช้เงินกู้ไม่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ ทั้ง ๆ ที่พนักงานสินเชื่อชี้แจง กวดขันติดตามตรวจสอบใช้เงินกู้แล้วยังตั้งใจ ผ่าฝืนให้รายงานผู้จัดการสหกรณ์ระงับการให้สินเชื่ออย่างสิ้นเชิง

3.2 การศึกษาและความรู้ทางการเกษตร ของสหกรณ์

สมาชิกส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ทำให้ความสามารถในการเรียนรู้ทางด้านวิชาการแผนใหม่ หรืองานพัฒนาต่าง ๆ ได้ช้า ขาดการวางแผนการใช้จ่ายเงินในครอบครัว การประกอบอาชีพการเกษตร รวมทั้งการออมเงินที่ดี ในด้านความรู้ทางการเกษตร เช่น การคัดเลือกพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช และสัตว์ การเตรียมดินที่ดี การปรับปรุงดิน การซื้อ และการใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือการเกษตร รวมทั้งการบำรุงรักษา ภาวะการตลาด ยังไม่ดีพอ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการให้บริการของสหกรณ์ และ การขยายงานของสมาชิกในงานเกษตรให้กว้างขวางต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรวิฑูรย์ จำกัด ปรากฏว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งก็มาจากสาเหตุหลาย ๆ ด้าน ซึ่งพอสรุปถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้สหกรณ์ฯ สามารถดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการและการวางแผน

สหกรณ์ควรที่จะกำหนดแผนงานระยะยาว เพื่อที่จะดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานได้ทัน เนื่องจากมีเวลามากพอในการแก้ไข แต่ทางที่ตีสหกรณ์ฯ ควรจะกำหนดทั้งแผนงานระยะสั้นและระยะยาวควบคู่กันไป เพราะงานบางอย่าง แผนงานระยะยาวอาจจะใช้ไม่ได้ ส่วนในเรื่องของการคัดเลือกพนักงานเข้ามาทำงานในสหกรณ์ จะต้องถือเอาความสามารถ และความซื่อสัตย์เป็นเกณฑ์ เพราะว่าสหกรณ์ฯ ต้องทำธุรกิจกับคนจำนวนมาก พนักงานต้องมีความสามารถสูง ทั้งในเรื่องของสหกรณ์ และการตลาด เพื่อที่จะแข่งขันกับพ่อค้าได้ และต้องมีความสามารถในการจัดการสหกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

2. ด้านการค้าเงินธุรกิจ

2.1 สหกรณ์ฯ ต้องระดมเงินฝากจากสมาชิกให้มากขึ้นอีก เพราะเงินที่สหกรณ์ฯ กู้จาก ธกส. และชุมชนสหกรณ์ฯ ใค้ นั้น ไม่เพียงพอกับความ ต้องการเงินกู้ของสมาชิก

2.2 ในด้านของธุรกิจการซื้อขายสหกรณ์ฯ ควรจัดหา สินค้าที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่ายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสหกรณ์ฯ และสมาชิก คือสหกรณ์ฯ ใค้กำไรจากการดำเนินงาน และสมาชิกใค้สินค้าราคาถูก และต้องมีการแนะนำ ชักชวนให้สมาชิกหันมาทำธุรกิจกับสหกรณ์ฯ มากขึ้น

3. ด้านสมาชิก

3.1 การใช้สินเชื่อไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เกษตรกรผู้กู้มักจะใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ หรือไม่ปฏิบัติตามแผนงาน เกษตร เช่น ทำการเกษตรใค้ไม่เต็มที่ ซื้อสัตว์ใค้งาน สัตว์เลี้ยง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ ไม่ครบจำนวน หรือ ไม่นำเงินกู้ไปใช้ตามใค้ขอกู้ ใค้ นำไปใค้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรรมใค้ใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิใค้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใค้

แนวทางแก้ไข พนักงานสหกรณ์ต้องให้คำแนะนำสมาชิกในโอกาสที่พบปะติดต่อ จัดทำบันทึกการใช้จ่าย รายได้ในครัวเรือน และการเกษตร การทำทะเบียน ทรัพย์สิน เพื่อ เขาจะได้ทราบว่า การผลิตฤดูกาลหนึ่งจะมีรายได้ รายจ่าย กำไรหรือขาดทุน ทรัพย์สินเพิ่ม หรือลดลงเพียงไร มีหนี้สินค้างชำระมากน้อยเพียงไร คำนวณความรู้ทางการเกษตร พนักงาน สิ้นเชื่อ ก็สามารถที่จะให้คำแนะนำได้ เช่น ควรจะปลูกพืชหลายชนิด และเป็นพืชที่อยู่ในความ ต้องการของตลาด สามารถจะไปศึกษาที่ปลูกได้ที่ไหน วิธีการปลูกพืช การบำรุงรักษา การเก็บ- เกี่ยวจะทำอย่างไร โดยพยายามให้สมาชิกเข้าประชุมทุกครั้ง

3.2 สมาชิกยังไม่เข้าใจวิธีการของสหกรณ์ จึงทำให้ขาดความภักดีต่อสหกรณ์ และมักจะมีการขายผลผลิตแก่พ่อค้าในตลาดอยู่เสมอ มิได้ร่วมกันทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างจริงจัง และวัตถุประสงค์ของสมาชิกในการเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ก็เพื่อการกู้เงินเป็นอันดับแรก

แนวทางแก้ไข สหกรณ์จะต้องหาวิธีการที่จะทำให้สมาชิกหันมาทำธุรกิจกับสหกรณ์ อย่างเต็มที่ และควรชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจถึงหลัก และวิธีการ ของสหกรณ์อย่างถูกต้อง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าสหกรณ์ จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับสหกรณ์ฯ คือ เจ้าหน้าที่ และตัวสมาชิก ซึ่งเป็นเจ้าของสหกรณ์ฯ ทั้งนี้ทั้ง 2 ฝ่าย ต้อง ร่วมมือกันในการบริหารของสหกรณ์ฯ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเป็นผู้เสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม และสุดท้ายผลประโยชน์ก็จะตามมายังสมาชิกทุกคน

เอกสารอ้างอิง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2528. รายงานสถิติการเงินของสหกรณ์บริการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.

กรมอาชีวศึกษา. 2527. คู่มือการเรียนการสอนวิชาหลักการสหกรณ์. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จักรกฤษณ์ ทองทัม. 2531. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด พ.ศ.2518-2529. กรุงเทพฯ ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2531. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์. กรุงเทพฯ. ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สหกรณ์การเกษตรรัษฎุมิ จำกัด. รายงานกิจการงบดุล และงบกำไรขาดทุน ปี 2527-2532.

สำนักงานฝ่ายปกครองอำเภอรัษฎุมิ จังหวัดสงขลา. บรรยายสรุปขอราชการปี 2531.

อภิชาติ เคชปริษา. 2528. การศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีบระจันท์ จำกัด. กรุงเทพฯ ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อภิวัฒน์ หิศแดงาม. 2527. การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยา จำกัด กรุงเทพฯ ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	2527	2528	2529	2530	2531	2532
ทรัพย์สินคงงวด	3,987,241.64	4,784,788.37	5,231,619.75	5,216,565.28	6,659,303.59	8,455,528.29
ทรัพย์สินปลายงวด	4,784,788.37	5,231,619.75	5,216,565.28	6,659,303.59	8,455,528.29	9,250,588.98
ทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย	4,386,015.04	5,008,204.06	5,224,092.52	5,937,934.44	7,557,415.94	8,853,058.64

ทรัพย์สินทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย = $\frac{\text{ทรัพย์สินคงงวด} + \text{ทรัพย์สินปลายงวด}}{2}$

ทุนคงงวด	524,842.50	686,123.75	737,678.02	874,309.32	1,052,555.79	1,338,472.99
ทุนปลายงวด	686,123.75	737,678.02	874,309.32	1,052,555.79	1,338,472.99	1,572,492.91
ทุนถัวเฉลี่ย	605,483.13	711,900.89	805,993.67	963,432.56	1,195,514.39	1,455,482.95

ทุนถัวเฉลี่ย = $\frac{\text{ทุนคงงวด} + \text{ทุนปลายงวด}}{2}$

สหกรณ์การเกษตรวิฑูมิ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2527 - วันที่ 30 มิถุนายน 2528

สินทรัพย์	ปี 2527 (บาท)	ปี 2528 (บาท)
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสดในมือ	4,225.06	45,798.42
เงินฝากธนาคาร	26,072.61	96,399.98
เงินสดชำระหนี้ระหว่างทาง	0.00	54,600.00
ลูกหนี้		
การค้า	410,352.50	402,054.50
เงินกู้	3,389,103.18	3,731,984.17
รวมลูกหนี้	3,799,455.68	4,134,038.67
หนี้สินส่งสัจจะบุญ/สำรวจหนี้คลาดเคลื่อน	143,623.38	160,821.80
ลูกหนี้สุทธิ	3,655,832.30	3,973,216.87
คอกเบี้ยให้ลูกค้ารับ	779,073.97	661,883.64
หนี้สินส่งสัจจะบุญ	72,813.76	72,813.76
คอกเบี้ยเงินให้ลูกค้ารับสุทธิ	706,260.21	589,069.88
สินค้าคงเหลือ	7,382.04	68,533.42
สินค้าคงเหลือสุทธิ	7,382.04	68,533.42
วัสดุคงเหลือ	6,134.19	12,863.59
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	172,190.85	159,819.85
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	4,578,097.26	5,000,302.01
<u>สินทรัพย์ถาวร - สุทธิ</u>		
ที่ดิน	126,600.00	126,600.00
สิ่งปลูกสร้าง	41,666.68	37,916.68
เครื่องใช้สำนักงาน	17,424.43	12,801.06
รวมสินทรัพย์ถาวร	21,000.00	54,000.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>สินทรัพย์</u>	<u>ปี 2527 (บาท)</u>	<u>ปี 2528 (บาท)</u>
<u>สินทรัพย์อื่น</u>		
รวมสินทรัพย์	4,784,788.37	5,231,619.75
<u>หนี้สินและทุนของสหกรณ์</u>		
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม	3,624,473.90	3,942,766.15
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,244,055.72	211,508.21
เงินรับฝาก	129,935.73	210,048.39
ค่างารุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	2,857.63	6,261.35
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,050,719.12	4,429,531.77
<u>หนี้สินอื่น</u>	47,945.50	64,409.96
รวมหนี้สิน	4,098,664.62	4,493,941.73
<u>ทุนของสหกรณ์</u>		
ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 50.00 บาท		
หุ้นที่สหกรณ์ออก		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	551,000.00	598,000.00
หักหุ้นรับซื้อคืน	11,050.00	8,500.00
	540,750.00	589,500.00
เงินสำรอง	43,248.26	77,750.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	34,051.16	47,083.02
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	68,074.33	23,344.99
รวมทุนของสหกรณ์	686,123.75	737,678.02
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	4,784,788.37	5,231,619.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ

งบล

พ. วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 - วันที่ 30 มิถุนายน 2530

สินทรัพย์

ปี 2529 (บาท)

ปี 2530 (บาท)

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	65,715.17	57,743.75
เงินฝากชุมนุมสหกรณ์สงขลา	45,000.00	218,902.00
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	72,000.00	0.00
ลูกหนี้		
การค้า	394,644.50	357,664.50
เงินกู้	3,835,251.00	5,164,415.00
อื่น ๆ	3,550.00	0.00
รวมลูกหนี้	4,233,445.50	5,522,079.50
หนี้สงสัยจะสูญ	197,322.25	214,598.70
ลูกหนี้สุทธิ	4,036,123.25	5,307,480.80
คอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ	591,208.64	599,742.32
หนี้สงสัยจะสูญ	72,813.76	94,601.27
คอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	518,394.88	505,141.09
สินค้าคงเหลือ	9,693.41	90,474.30
หักสำรองสินค้าเสื่อมชำรุด	2,567.93	3,420.47
สินค้าคงเหลือสุทธิ	7,125.48	87,053.83
วัสดุคงเหลือ	11,754.39	14,724.98
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	131,663.85	121,019.23
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	4,887,777.02	6,312,065.68

สินทรัพย์ถาวร - สุทธิ

ที่ดิน	225,900.00	225,900.00
สิ่งปลูกสร้าง	34,166.68	30,416.68
เครื่องใช้สำนักงาน	14,721.58	13,321.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่นับว่าเห็นชอบไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 เครื่องใช้สำนักงาน อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และห้องข้อมูลถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>สินทรัพย์</u>	<u>ปี 2529 (บาท)</u>	<u>ปี 2530 (บาท)</u>
รวมสินทรัพย์ถาวร	274,788.26	269,637.91
<u>สินทรัพย์อื่น</u>	54,000.00	77,600.00
รวมสินทรัพย์	5,216,565.28	6,659,303.59

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เงินกู้ยืม	3,804,995.90	3,904,463.25
เจ้าหนี้การค้า	140,208.21	327,716.32
เงินกู้พิเศษ ชสก.	0.00	667,614.00
เงินรับฝาก	244,198.20	535,697.15
ความารุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	7,429.35	3,279.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	64,371.29	78,300.01
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,261,202.95	55,196,969.73

หนี้สินอื่น

รวมหนี้สิน	81,053.01	89,778.07
------------	-----------	-----------

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 50 บาท		
หุ้นที่สหกรณ์ออก 16523 หุ้น		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	673,150.00	826,150.00
<u>หักหุ้นรับซื้อคืน</u>	6,800.00	6,750.00
	666,350.00	819,400.00
เงินสำรอง	97,593.00	130,378.00
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น	44,797.02	50,897.02
กำไรสุทธิประจำปี	65,569.30	51,880.47
รวมทุนของสหกรณ์	874,309.32	1,052,555.79

รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์ ทรัพย์สิน 5,216,565.28 บาท ไม่พอ 6,659,303.58 บาท โยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหกรณ์การเกษตรกรรม จำกัด

งบดุล

ณ. วันที่ 1 กรกฎาคม 2531 - วันที่ 30 มิถุนายน 2532

สินทรัพย์	ปี 2531 (บาท)	ปี 2532 (บาท)
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	86,922.46	210,649.52
เงินฝาก ฐก. สงขลา จำกัด	347,699.00	391,328.00
ลูกหนี้		
การค้า	356,710.50	329,430.50
เงินกู้	6,748,704.00	6,994,027.00
อื่น ๆ	187,400.00	294,250.00
รวมลูกหนี้	7,292,814.50	7,617,707.50
หักหนี้สงสัยจะสูญ	319,630.50	308,780.50
ลูกหนี้สุทธิ	6,973,184.00	7,308,927.00
คอกเบี้ยเงินในหักวางรับ	660,806.36	586,348.36
หักหนี้สงสัยจะสูญ	154,301.59	182,313.36
คอกเบี้ยเงินในหักวางรับสุทธิ	506,504.77	404,035.00
สินค้าคงเหลือ	456.50	156,726.50
หักสำรองสินค้าเสื่อมราคา	17.50	0.00
สินค้าคงเหลือสุทธิ	439.00	156,726.50
วัสดุคงเหลือ	16,734.93	15,211.83
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	22,723.38	65,837.98
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	7,954,207.54	8,552,715.83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>สินทรัพย์</u>	<u>ปี 2531 (บาท)</u>	<u>ปี 2532 (บาท)</u>
<u>สินทรัพย์ถาวร - สหช</u>		
ที่ดิน	126,600.00	166,600.00
สิ่งปลูกสร้าง	282,070.00	354,373.50
ยานพาหนะ	0.00	33,300.00
เครื่องใช้สำนักงาน	11,538.25	36,572.15
รวมสินทรัพย์ถาวร	420,208.25	590,845.65
<u>สินทรัพย์อื่น</u>	81,112.50	107,027.50
รวมสินทรัพย์	8,455,528.29	9,250,588.98
<u>หนี้สินและทุนของสหกรณ์</u>		
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>		
เงินกู้ยืม	5,785,241.25	6,085,364.00
เจ้าหนี้การค้า	154,976.82	374,461.82
เงินรับฝาก	837,859.88	315,309.86
ค่างารุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	5,873.00	7,579.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	119,882.45	51,613.51
รวมหนี้สินหมุนเวียน	6,903,833.40	7,434,328.19
<u>หนี้สินอื่น</u>	213,221.90	243,767.88
รวมหนี้สิน	7,117,055.30	7,678,096.07
<u>ทุนของสหกรณ์</u>		
ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 50.00 บาท		
หุ้นที่สหกรณ์ออก 23,491 หุ้น		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	1,041,500.00	1,174,550.00
หักหุ้นรับซื้อคืน	7,350.00	400.00
	1,034,150.00	1,174,150.00
เงินสำรอง	269,398.62	294,989.61
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	803.38	23,474.38
กำไรสุทธิประจำปี	34,120.99	79,878.92
รวมทุนของสหกรณ์	1,338,472.99	1,572,492.91
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	8,455,528.29	9,250,588.98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อนึ่งหากมีข้อผิดพลาดหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้